

interesse lucri cessantis propter retardatam solutionem, ultra elegantissime, & admodum copioso stylo dicta per Autorem hic, vide Molin. in consuetu. Paris. parte. 1. §. 6. glo. 7. num. 18. Masuerium post Ferraram in addi. ad eundem Ferraram in praxi, in forma libelli in actione reali, verbo, *Et in florēnis*, & verbo, *Petitio interesse*, Octavianum Ofasum decis. Pedemont. 143. à num. 3. Rebuff. in l. vltima glo. fin. à num. 13. & 29. C. de eo quod interest. Gutierrez in quæstionib. canonicis, quæst. 39. nu. 24. Mexiam in pregmatica qua taxapanis, cōclusio. 2. à nu. 74. Spino de testamentis glo. 13. à num. 39. Palacios de cōtractibus lib. 4. c. 4. Curiel de vsuris 3. par. quæst. 6. dub. 1. Alcia. conf. 57. num. 8. lib. 8. & 10. nume. 1. lib. 6. & 78. numer. 1. lib. 5. & 12. nu. 16. lib. 5. Nauar. in manuali, c. 17. à num. 22. Cordubam in summa de casos de cōciencia, quæst. 105. Petrum Nauarram in suo tractatu de restitutione, cap. 2. à numer. 286. Mercado de contractibus. cap. 10. opusculo de emprestidos. Plotum in tractatu de in litem iurando. §. 10. à num. 26. & §. 51. à num. 17. Baptistam Lupum in tractatu de vsuris, cōmentario. 1. §. 6. à num. 4. decisionem Genuæ. 1. num. 45. eleganter decis. Genuæ 139. à numer. 8. Riminal. Iun. consil. 52. à num. 40. lib. 1. Burfat. consil. 68. lib. 1. & consil. 72. numer. 9. decis. Genuæ 99. numer. 3. Roland. consil. 35. numer. 25. lib. 1. Ioan. Bottam conf. 67. à numer. 6. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 2. cas. 119. num. 2. Anton. Gabriel. lib. 3. communium, titulo de solutio. conclusione 10. à numer. 3. Gutierrez de iuramento cōfirmatorio. 1. parte. cap. 2. à nume. 8. Virginium Vocacium de Cingulo, in tractatu de remedijs possessorijs, c. 18. à numer. 66. cum sequentibus; Phanicium in tractatu de in litem iurando, cap. 4. à num. 16. & vide l. fin. titulo

1. parte. 5. & l. 10. titulo. 17. part. 7. & latissime Mascard. in 2. parte de probatio conclusione 934. cum præcedentibus & sequentibus latissime Alfonso de Villagut. in tractatu de vsuris, quæstione. 18. per totam. Communis resolutio, est quod mercatori, aut alij solito negotiari, mora existente, debetur interesse lucri cessantis, quod non debet esse vagum & incertum, & in potentia, sed certum, probabile, & quasi in actu, & debet moderari deductis expensis, & aliqua moderata quantitate pro dubijs & periculis. Nec in foro exteriori potest à principio taxari, licet possit in foro conscientie, nulla fraude existente, debetur non solum pro primo anno, sed pro sequentibus, in quibus interest, nec debet solum metiri ex modo aliorum negotiantium, sed etiam ex modo ipsius mercatoris petentis, quodque ipse consequeretur, vel ex sua persona, aut aliorum, omnibus alienis deductis, & placet mihi quod autor dicit, quod non debet excedere duplum sortis, exceptis casibus particularibus de tutore & muliere, & similibus administratoribus. Hoc etiam interesse debetur non solito negotiari, si pecuniam destinatam, vel ad emptionem prædiorum, aut censuum habebat, vel ad aliud lucrum speratum, maxime minoribus, & alijs similibus, & in praxi semper parcè, & moderatè taxatur, & ad rationem quatuordecim pro vno, & in mercatoribus ad rationem septem aut octo pro centum: & vt in plurimum denegatur, nisi tam iusta causa fit.

Numer. 4. Vide Mascard. d. conclusione. 934. nume. 14. qui Cuman. Deci. Cagnol. & alios allegat, & concludit vt Autor hic.

Num. 5. Vide Alexan. conf. 105. lib. 5. Anton. Gabriel. lib. 2. conclusione. 4.

Prima pars Additionum

à num. 14. & cōclus. 6. in principio, Alciat. in tract. præsumpti. reg. 3. præsumptio 9. à num. 8. Bursatum d. conf. 68. à num. 35. Menoch. de præsumptio. lib. 2. præsumpt. 67. à num. 22. cum sequentibus. Cōcluditur, quòd præsumitur pro sententia transacta in rem iudicatam, quando iudex ritè processit, & nō constat de notoria iniustitiæ. Quando nō est transacta in rem iudicatam, sunt opiniones: sed meo iudicio vera resolutio est, quòd etiam tunc præsumatur pro sententia, licet præsumptio sit iuris, & non ita efficax.

Num. 6. Vide Azeued. in l. 4. & 5. tit. 17. lib. 4. recopilat. & latissimè Robertum Lancelotum in tract. de attentatis, 2. par. c. 17. per totum. In his regnis, contra sententias latas in Cancellarijs in gradu reuisionis nulla nullitas, nec exceptio admittitur ex d. l. 4. & vide Auend. in tract. de secunda supplicatione, in principio.

Numer. 7. Vide Franciscum de Caldas Pereira, qui allegat nostrum Autorem, & cum eo concordat, in l. si curatorem habes, verbo, *Implorandum*. nu. 34. C. de in integrum restitutione minorū. allegat l. 6. tit. 19. par. 6 & ibi Greg. Allegat etiam Rebuff. Mauriciū, & alios, vide etiam Sfortiam in tract. de in integrum restitutione 1. par. quæst. 16. per totam. Vera resolutio est, quòd restitutio denegata non cōceditur nisi ex noua causa, debet tamen minor appellare à denegatione, & si transactum est tempus appellandi, potest restitutionem petere.

Numer. 8. & 9. Vide Sfortiam in d. tract. de restitutione, part. 2. quæst. 72. artic. 3. Menoch. conf. 110. nu. 290. Robertum Lancelotum in tract. de attentatis 2. parte. c. 8. à num. 102. cum sequentibus.

Numer. 10. Vide practicum Montexoso in tract. de las Chacillerias, tract.

5. c. 2. vers. *Item no se puede suplicar de el auto.* & Auend. in tract. de 2. supplicatione, nu. 6. vers. *De la declaracion que hazen, &c.* & vide Marchesanum in tract. de speciebus, quæst. 32. & 33. & quæst. 26. & 27. & quæst. 3. & Deciū in c. tua, à num. 5. de appellatio. & Felin. in rub. de sententia & re iudicata, num. 10. & dictum Marchesan. quæst. 2. & vide Couar. in practis. c. 25. nu. 5. Azeued. in l. 5. tit. 17. num. 4. & in l. 2. tit. 19. num. 6. lib. 4. recop. Et vera est autoris sententia, quòd interlocutoria super desertione, aut denegatione reuisionis, non est tertia sententia conformis: & ideo licitum erit supplicare, aut appellare ab ea in casibus, in quibus locum habet appellatio, vel supplicatio. Vide eleganter ad propositum Tessauro decis. Pedemonta. 122. numer. 12. decis. Auinionensem. 3. Coua. in practis. c. 25. nu. 5. dictus Tessauro tenet contra hic dicta, sed malè.

Num. 11. Vide de materia latè Ioan. Garciam in tract. de nobilitate glos. 6. §. 2. per totum. Sfortiam in tract. de restitutione parte. 2. quæst. 72. articulo 4. vbi latissimè agunt, quando minori cōcedatur restitutio aduersus tres sententias conformes.

Nu. 12. Vide Dida. Perez in l. 8. tit. 4. col. 389. & 390. & 391. lib. 2. ord. Rebuff. Menoch. & alios quos allegat Azeued. in rub. tit. 19. lib. 4. recop.

Num. 13. Vide latissimè Sfortiam in d. tract. 2. par. quæst. 64. 65. & 66. & eundem Sfortiam, quæst. 65. articulo 13. in fine, Marium Anguisolam cōf. 266. num. 9. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 1. casu 175. à num. 12.

Numer. 14. Vide autores citatos in numer. 3. maximè Mascard. nu. 10. & 11. & numer. 20. & Alfonso de Villagut. vbi supra, num. 33. Cōcluditur, quòd lucrū debet esse moderatum, & quòd alij verisimiliter facerent, & ipse sua industria conse-

consequeretur; in mercatore sufficit quod sit solitus negotiari, & quod alii eiusdem professionis, in eisdem mercimonijs & temporibus verisimiliter lucrarentur; & hanc opinionem dixit in praxi pluries obseruatam Bursat. vbi supra, quae Mascardus refert, & eum in fronte vidi, & concordat Villagut. vbi supra.

Numer. 15. De materia huius numeri diximus ad decisionem. 10.

Nu. 16. Vide Mascard. vbi sup. nu. 20. & per totam conclusionem. 34.

Nume. 17. Vide late de pacto standi iuramento & declarationi creditoris super damnis, expensis & interesse, Causalcan. decis. 2. numer. 31. parte. 2. Plotum latissime in tract. de in lite iurando §. 47. à principio cum numeris sequentibus, & de hoc pacto in censibus, vide Felicianum in tract. de censibus, lib. 1. c. 9. à num. 14. qui etiam de interesse lucri cessantis plures autores modernos allegat. Certè in contractibus suspectis hæc pactio non practicatur nisi cum patris iuramento alia concurrant, & in mercatoribus si valeat hoc pactum, vide decis. Genuæ. 78. à nu. 8. In societate etiam hoc pactum suspectum est, ac ideò de eo solo curandum non est, nisi alia concurrant, de quo vide etiam Parladorium lib. 2. rerum quotidianarum, cap. fin. parte. 1. §. 12. num. 37.

Nu. 18. Vide DD. supra citatos, maxime Couar. ad l. curabit. Lupum, Mascard. Villagut. Bursatum, qui omnes concludunt, in foro exteriori illicitam esse taxationem interessis: in foro vero interiori veritas consideranda est. Idem ego iudicarem in foro exteriori, veritate probata, & comprobato ex probationibus legitimis interesse vero: quod secundum verisimiles probationes moderarem.

Numer. 19. & 20. Vide Mascardum

vbi supra numer. 4.

Num. 21. Persona mercatoris & aliorum est consideranda, ex Mascard. Lupo, Villagut. & alijs vbi supra, & vide decis. Genuæ 202. num. 4.

Nume. 22. Vide Benuenutum Stracham in tract. de mercatura, parte. 1. à num. 65. cum sequentibus.

Num. 23. Vide Ioan. Garciam in tractatu de expensis & meliorationibus, cap. 23. num. 50.

Num. 24. Vide omnes autores supra citatos, & Nauarrum vbi supra. Villagut. num. 27.

Nu. 26. Vide Mexiam in pragmatica taxæ panis, conclu. 2. à num. 86. cum infinitis sequentibus.

Num. 27. Vide quæ diximus in nostro lib. 1. quæstionum, quæst. 8. §. 2. & vide Autores in l. cum oportet. C. de bonis quæ liberis.

Num. 28. Vide Mercadum in tract. de contractibus & restitutione, c. 9. de las compañías.

Numer. 29. Vide decis. Genuæ 68. num. 10. & 170. num. 3. & 158. nume. 3. & 85. nume. 2. & Mexiam vbi supra, & Ioan. Garciam in tract. de expensis, c. 19. num. 10.

Numer. 30. Vide Villagut. vbi supra, à nu. 34. qui singulariter loquitur, cum omnino vide.

Numer. 31. & 32. Vide Villaguttam. vbi supra, qui contra Autorem hic indistincte putat non fieri coaceruationem summarum, & allegat Lupum, Cagnolum, & alios in l. vltima. C. de eo quod interest: & licet hæc opinio in rigore vera sit, in praxi tamen æquior est opinio Autoris, ac proinde semper video supremos iudices moderari interesse, ita vt non sit nimis excessiuum.

Numer. 33. Vide Baezam de decimatione tutoris, cap. 2. Roland. de Valle consi. 49. lib. 1. Ioseph. Ludoui. decisio. Perus. 68. parte. 2. & Petrum Roizium decisio

Prima pars Additionum

ne Lituanica § num. 447. & quod Auctor hic dicit, semper ita practicitur, nã tutor aut curator condonantur ad redditus pecuniæ otiosæ omnium annorum, nulla facta consideratione, excedant, vel non, sortem principalem.

Num. 34. Vide Iuan Igneum in authentica ex causa, à nu. 206. C. de liberis præteritis, & vide Matien. in l. 7. glo. 6. num. 5. tit. 10. lib. 5. recopil. Communiter concluditur, quòd quãdo plures donationes fiunt vno eodemque tẽpore, conseruantur, ne fiat fraus legi, seculi diuersis temporibus, & ita est intelligendus Auctor hic.

Numer. 35. Vide latissimẽ & de tota materia interesis Ferrarã, & ibi additiones in praxi in forma libelli in actione reali, verbo, & in florenis, per totũ, & ibi nouissimas additiones, quæ infinita allegant: & de iure de futuro, in iudiciũ deducẽdo, vltra auctores hic citatos, vide Meness. in l. 1. C. de fideicõmissis.

Num. 36. Quando iudex possit suã sententiam interpretari, vide Ferrarã in praxi in forma executionis, verbo, publico nuntio nu. 11. & ad propositum vide latissimẽ & elegantissimẽ per Antonium Gabriel. lib. 6. communiam, tit. de reg. iuris, cõclusionẽ 3. per totam.

Numer. 38. Vide Sfortiam d. quæst. 72. artic. 3. & vide latẽ Azeued. in l. 2. 3. & 4. tit. 14. lib. 4. recopilat & Antoninũ Tessaurum decis. Pedemon. noua 15.

Num. 39. Vide Sfortiam in tract. de in integrum restitutione, 2. par. quæst. 86. arti. 1. & 2. & DD. in l. Acilius ff. de minoribus, & quæ diximus lib. 1. quæstionum. quæst. 5.

Num. 40. Vide quæ diximus dicta quæst. 8. §. 2. Bursat. conf. 85. lib. 1.

Numer. 41. Vide latẽ Ferrarã in sua praxi, tit. forma sententiæ diffinitiuæ, verbo, nos Bernardinus, num. 43. & ibi

addentes, latẽ Azeued. in l. 2. tit. 17. à nu. 30. lib. 4. recopil.

Num. 42. Vide de materia latissimẽ & elegantissimẽ Caldas Pereira Lusitanum ad l. si curatorem habes, verbo, *Lasus*. à num. 164. cum sequentibus. C. de in integrum restitutione, & Sfortiã in tract. de in integrum restitutione, part. 2. quæst. 72. artic. 1. nu. 2. & quæst. 77. artic. 5. Vera resolutio est, quòd in minore nihil amplius specialitatis versatur in hoc casu, quàm in maiore, & ideò mero iure valet sententia lata ex falsa causa, & aduersus ius eius, nisi error aut iniustitia notoria sit, aut exactis & sententia constat, & seruanda sunt notata in l. 1. ff. quæ sententiæ sine appellatione rescindantur, & in cap. inter ceteras, de re iudicata, licet contrariũ Auctor hic teneat: & hæc de hac decisione.

Additio ad Decisionem

CXI.

Vide de hac decisione Molin. lib. 4. de primogenijs Hispanorũ c. 1. à numer. 12. cum sequentibus, & Aureli. Corbulum in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, tit. de causa priuationis ob alienationem, ampliatio. ne. 29. & Caldas Pereira in tract. de renouatione contractus emphiteotici, quæst. 16. à nume 34. cum sequentibus. Viuium decisione. 18 à num. 16. & decis. 185. & decis. 264. Octavian. Osalcum decis. 49. num. 23. & 24. Grammaticum decis. 93. num. 2. Osalcum decis. 165. num. 5. Tessaurum decis. 99. num. 14. qui in feudis loquuntur Bonifaciũ Rugeri conf. 38. à num. 40. lib. 1. Sfortiani conf. 48. nu. 27. & per totum lib. 1. Beeium. conf. 97. nu. 7. & cũ Menoc. Crass. §. fideicõmissum, q. 56. n. 5. Rui. latẽ in l. filiusfamilias. §. diui. à nu. 12. & à num. 123. Communiter concluditur,

ut per Autorem hic, scilicet, quod prohibita alienatione, & in easum alienationis alio vocato, sequuta alienatione acquiratur irreuocabile, etiam si alienans redimat: quod tamen ex aequitate limitari posset, nisi redimeret ante quam alius possessionem acquireret, ex notabili conf. Menochij. 413. lib. 5. iuxta finem, & ex his quae notat Molin. lib. 3. de primogenijs, cap. 10. circa finem, Cogita, quia singulare est.

Additio ad Decisionem

CXII.

AN pater Episcopi gaudeat dignitate filij, vide omnino l. 1. & ibi Auctores ff. de senatoribus, & omnino vide Tiraq. & quae ipse allegat in tract. de nobilitate, quaest. 16. per totam Ioan. Garciam, & quae ipse allegat. in tract. nobilitatis, glo. 12. num. 47. Conclude cum Tiraq. vbi supra, quod pater non gaudet filij dignitate, quia dignitas non ascendit, sed descendit, habet tamen aliquem maiorem honorem propter filij dignitatem, quem alius non haberet, & sic licet non sit exemptus a tributis, debet tamen in alijs sicut nobilis honorari, & aliqua praeminentia tribui ultra ignobiles sui status, in sessionibus, carcerationibus, & alijs: & cum in iure non diffinitum sic, debet iudicis arbitrio dimitti, & sic intelliguntur quae Autor hic notat, & leges a Tiraq. citatae.

Additio ad Decisionem

CXIII.

DE hac decisione vide quae diximus ad decisionem. 39.

Additio ad Decisionem

CXIII.

Vide quae diximus ad decisionem. 29. & autores quos citauimus.

Additio ad Decisionem

CXV.

HAec decisio valde singularis est, & pro ea aperte facit tex. in l. statu liberis. §. fin. hic citatus, de qua vide ibi Benedictum de Plumbino, & vide Socin. in l. in testamento. 2. numer. 6. ff. de cond. & demonstr. Philibertum Binsellium lib. 3. de conditionibus, tit. 4. num. 2. eleganter Corne. cōf. 323. lib. 1. dub. 1. & communiter concluditur, quod conditio mixta seruiendi aut habitandi, ut ista de qua in praesenti, deficiens per factum eius, cum quo impleri debet, habetur pro impleta, dummodo factum directe tendat ad impediendum, non in consequentiam: in o. et si casu deficiat, fauore libertatis habetur pro impleta. Sed in praesenti decisione magna mihi difficultatem facit, quod insinuat Autor in praesenti, scilicet quod hic fuerunt duae conditiones, siue implicitae siue explicitae, vna, si haeredi seruerit, & in hac si impeditur facto haeredis seruum alienantis, fateor quod sit vera decisio, quia in hoc casu loquitur tex. in d. §. si altera ut post mortem haeredis liber sit (dies enim incertus conditionem facit) & haec merè casualis est, nec potest culpa haeredis non impleri, nec huic impedimentum aliquod in damnum libertatis haeres potest apponere, quod est necessarium, ut in l. non omne. ff. de statuliberis. & sic intelligitur tex. in d. §. fin. vnde non video quare ante implementum huius conditionis sit liber seruus, & venditio non operetur pendente conditione, contra l. statu liberis. ff. eo. tit. & l. statuliberis. C. de testamentaria manumissione. Nec curo de obiectione, quae videatur libertas data ex die, quam facit hic autor, & soluit, haec enim obiectio vana & inutilis est, vis enim argumenti consistit in condi-

Prima pars Additionum

conditione, & non in die, & quod conditio sit casualis, nec possit deficere per culpam hæredis, quidquid sit de conditione seruitij. Nec obstat, quod fauore libertatis etiam conditio mixta deficiens per casum habetur pro impleta ex supra citatis, & Menochio de præsumptionibus, lib. 4. præsumptio. 183. à nu. 43. nam hæc nō est cōditio mixta, sed mere casualis, vbi nullus fauor libertatis versatur, secundum glos. receptā in l. 3. §. non solum. ff. de statuliberis. Quare, saluo iudicio melius sentientis, existimo sic distinguendum. Nam aut testator vnico verborum cōstruū legauit seruo libertatem, si hæredi seruiuerit per tempus eius vitæ, & hæc erit vna conditio, & sic mixta, vnde siue deficiat per culpam hæredis eum vendentis, siue p. casum, habetur pro impleta, & seruo libertas competit, & habet locum præsens decisio. Si verò diuersis orationibus ita leget, scilicet relinquo seruo libertatem post mortem hæredis, illique præcipio, vt hæredi seruiat: tūc duæ conditiones formales sunt, & prima casualis, quæ non potest deficere, nisi per casum, secunda mixta, vnde & si 1. habeatur pro impleta, prima nō habetur vsque ad mortem hæredis, & interim possit seruum abalienare, & si ante moriatur, deficiet relictum, & non obtinebit decisio de qua hic. Cogita, quia singulare est. Nec obstat tex. in l. fin. C. de necessarijs seruis hæredibus in ser. vbi cōditio casualis non nocet libertati ex defectu, est enim ibi casus singularis & specialis, vt Alexan. Salic. Corne. & Aretin. ibi fatentur.

Additio ad Decisionem

CXVI.

Num. 1. ibi, *Si fiat sine domini cōsensu.*
Nota, quod emphiteota alienans sine domini cōsensu, etiam si nō pro-

cedat ad traditionem, dum tamen apponat clausulam constituti, statim cadit in cōmissum, vide de materia Jul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 13. & Guillelmum Redoani. in tract. de alienatione rerum ecclesiasticarum, pag. 384. & pag. 515. num. 6. Roland. Valle. conf. 51. à numer. 26. lib. 2. latissimè Aurelium Corbulum in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, titu. de causa priuationis ob alienationem, ampliatione 30. & limi. 38. numer. 3. Matthæum Brunum cōf. 160. lib. 2. Rimin. Iun. conf. 285. lib. 3. Opinio Autoris in præsentī de iuris rigore verior est, in praxi tamē ex æquitate, contraria seruaretur, & in iudicando seruata fuit, vt per Guid. Papā relatum à Corbulo vbi supra.

Num. 1. ibi, *Et prima nominatio.* Nota, quod nominatio ad emphiteosim cū clausula cōstituti, non valet sine domini cōsensu. Contrarium tenet Caldas in tract. de nominatione emphiteotica quæst. 10. num. 30. Seclusa lege Lusitanæ verior est opinio Caldensis.

Num. 1. ibi, *Nempe non transferri.* Nota, quod non transfertur possessio per constitutū in rebus emphiteoticis absque licentia domini venditis: q. confirmatur, quia quando contractus est nullus, non valet constitutum in eo positum, & nihil operatur, quia accessorium naturam sequitur sui principalis, de quo vide Menoch. Tiraq. Plotū, & alios allegantem conf. 443. à num. 16. lib. 5. & Marcum Anto. Eugeniū Perusinum conf. 64. à num. 40. lib. 1. Hippoly Rimi. Iun. conf. 7. num. 78. lib. 1. & hæc opinio vera est, licet aliqui citati per Tiraq. contrarium teneant. Nec obstat, quod venditio rei emphiteotica, saltim quo ad tertium, valida sit interim quod dominus non contradicit, vt per Roland. de Valle conf. 57. num. 8. lib. 3. Corbulum vbi supra ampliatione

tionē 31. num. 5. nam id procedit, quia nullitas hæc est in fauorē domini, qui potest ea vti, vel non vti, vnde inrerim quod ipse declarat, non ideo contractus desinit inualidus esse, quia rei prohibita alienari, & cum sit nullus, nulla erit clausula constituti accessoría. Nec obstat, quod ex inutili contractu transfératur possessio, quia id procedit per actus naturales, non per actus ciuiles: & ita procedunt quæ notantur in l. 1. §. si vir uxori. ff. de acq. poss. vbi latè Bolognetus & alij infiniti citati á Fabio Turreto conf. 49. á numer. 6. lib. 1. & ita procedunt quæ in contrarium citat Tirac. vbi supra, & malè loquutus fuit Autor hic nu. 2. nam si contractus est nullus, impossibile est, quod per actus ciuiles ei annexos, vt est clausula constituti, transferatur poss. cum nulli sint: quem admodum & cōtractus: actus verò naturales non sequuntur contractum ipsum, nisi quo ad firmitatem eorum & effectum, qui ab ipsis proueniunt, vnde emphiteota alienando nulliter posset transferre possessionem, saltim naturalem, & per actus naturales, hæc tamen possessio nō haberet iuris fomentum, ac proinde reuocabilis esset: vide etiam Beroi. conf. 69. lib. 3. Bursat. conf. 101. num. 24. lib. 1. Menoch. de recuper. remed. 2. num. 3.

Num. 1. ibi, *Præfertur secundus emptor.* Nota, quod emptor secundus cū licētia domini præfertur primo absq; ea eamenti, si primus nō haberet possessionem cum eadem licentia. Hæc conclusio vera est, & nullum patitur scrupulū, etiam si secundus non nactus esset possessionem: quia primus nullum ius habet, secundus sic, firmum & irreuocabile, de quo vide latissimè Bursatum conf. 45. lib. 1. qui dicit ita iudicatum: & conf. 44. quasi per totum lib. 1. & Ioā. Bottam cum Menoch. & alijs infinitis conf. 106. á nume. 8. & ex Bursato colli-

ges, quod secundus creditor, qui habet domini assensum, præfertur priori non habenti, quod singulare est, & si casus accideret, sic practicaretur; & vide etiam Molinam lib. 4. de primogenijs Hispanorum, c. 2. á nu. 37. cum sequentibus.

Num. 2. ibi, *Intelligunt tamen prædicti.* Nota, quod tertius habens causam ab aliquo, potest vti iure eius, & iure eius deducere in iudicium. Vide Aretin. in l. cum seruū, vers. secundus casus. C. de seruis fugitiuis. Hippol. Rimi. Iun. cōf. 16. num. 36. lib. 1.

Numer. 3. ibi, *Decius dicto conf. 247.* De hoc conf. Decij vide Cels. conf. 53. num. 6. Bursat. conf. 245. num. 22. lib. 2. Magon. decis. Lucensi 21. num. 13. Porti. conf. 171. num. 30. Fabium Turretū, qui alios plures allegat conf. 49. á nu. 5. & á num. 19. lib. 1. Menoch. conf. 443. á nume. 12. & 465. á nu. 1. lib. 5. Communis est resolutio Decij, quod secundus contractus purus cum traditione, præfertur primò conditionali cum clausula constituti, etiam si postea purificetur conditio, nam non tollit ius medio tēpore quæsitum, licet contrariū videatur tenere Turretus vbi supra, dicens contra Deciū esse magis communem opinionem, sed non probat.

Num. 4. 5. & 6. Emphiteota an possit donare, & dotare sine domini licentia, vide latissimè Iul. Clar. d. §. emphiteosis, quæst. 15. & Corbul. vbi supra limit. 13. & limit. 20. & Bursat. conf. 32. num. 13. & 17. & 56. numer. 1. lib. 1. latissimè Bonifacium Rugerium conf. 35. á nume. 65. cum sequentibus, & de nominatione facta ex causa dotis, an possit reuocari, vel non, latissimè Aluarū Valascum consultatione 102. per totā. Communiter cōcluditur, quod possit, licet possessionem tradere non possit absque licentia domini, quod apud nos non practicatur, quando donatio fit filio aut filia: & ita sentit autor in præ-

Prima pars Additionum

sentī, vide etiā Communistas lib. 4. communium, tit. 44. à num. 312. & 357. cū sequentibus. Aliud collige ex Autore in præsentī, singulare ad limitationem prædictorū, quòd si expressè prohibeatur alienatio in scriptura emphiteosis, non potest etiā fieri donatio, aut donatio propter duplicem prohibitionem, quod etiā tenet Ruinus cōf. 161. numer. 23. lib. 4. sed, cum Grato & Beroto, & alijs contrarium tenet Corbulus d. limit. 13. num. 4. cuius opinioni accedo, nisi expressè donatio prohibeatur. Nec obstat tex. in §. sanctissimas, hic citatus, loquitur enim quando alienatio prohibetur per verbum, *Nulla modo*, quod omnia comprehendit, & in alienatione onerosa, ad redimendum captiuos, non in donatione. Et sic ex his patet quòd malè argumentatur Autor in præsentī, fundando nominationem esse prohibitam per viam dotis, ex dicta prohibitione absque domini licentia per viam contractus, & quo ad nominationem factam ex causa dotis, ego lib. 3. quæstionum, quæst. penultima, cōclusi nullatenus posse revocari, & quòd hæc opinio est seruanda iudicando & consulendo, quidquid Autor hic, & Valascus vbi supra dicūt, nisi aliud sua lex Lusitanix, quam allegat, dicant, quæ nisi expressè de dote loquatur, esset in eo casu limitanda, ex Bursato in dictis consilijs. Certè attentè considerando non video quare nominans ex causa dotis per actus translatus domini & possessionis, personam permissam ex contractu, debeat requirere consensum domini: si tamen persona non esset permissa, nec ex vocatis, tūc vera esset nostra decisio, quæ aliàs suspectissima mihi videtur, & in eius casu, si iudex essem, iudicarem pro prima nominatione cum clausula cōstituti, vel alia ex causa onerosa, ex l. 17. Tauri, & ex l. quoties C. de rei ven-

dicatione, & quæ ibi notantur, sed in suo regno tenenda est, propter auctoritatem suæ legis, quæ prohibet donationem ex causa dotis absque domini licentia, & limitanda esset, quando donatio fieret in filium, vel filiam in investitura comprehensam, vt Autor hic facteri videtur, & hæc de hac decisione.

Additio ad Decisionem CXVII.

DVo dicit decisio. Primū, quòd quando emphiteosis est concessa penitus extraneo, descendens vltimi emphiteotæ potest petere renouationem, non solum intra annum, sed etiā intra triginta annos. Secundū, quòd minor restituitur aduersus lapsum anni ad petendam renouationem: & de ambobus vide latissimè Aurelium Corbulū in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, ut. de causa priuationis ob non petitam investituram, num. 5. & 6. Anto. Gabrielem lib. 3. communium conclusionum, tit. de iure emphiteotico conclusione. 1. à nume. 10. eundem Aurelium num. 30. & Sfortiam in tract. de restitutione in integrū, 2. par. quæst. 89. artic. 6. Iul. Clarum lib. 4. sententiarum. §. feudum, quæst. 49. versic. *Sed quero*. Caldas de renouatione contractus, quæst. 7. à nu. 33. & 34. & quæst. 5. à nu. 20. cum sequentibus. Communiter concluditur, vt per autorem, etiā si res integra non sit: licet in hoc Caldas requirat aliquam diligentiam factam per agnatum intra annum, atque vt post annum contra extraneum investitum audiatur, nisi minor sit, quod verum credo, in praxi tamen apud nos id necessarium est, cum non soleant fieri renouationes, sed emphiteosi, finita dominus, cui vult cōcedit, & in puncto iuris etiā hæc est verior resolutio, de qua latè Cald. vbi sup. q. 8. 9. 4. & q. 10.

Additio

Additio ad Decisionem

CXVIII.

NOta singularem decisionem, quod est donatio remittere fructus quærendos ex proprijs bonis, & vt talis confertur, in æqualitate existente inter filios, cōtra leges hic adductas per autorem, & contra latè notata per Azeued. in l. 1. a num. 77. tit. 8. lib. 5. recopilat. & per Matien. in l. 9. tit. 9. glo. 1. lib. 5. recopilat. & per Gutierrez in repetitione cap. quauis pactum, in principio, a nu. 6. cum pluribus sequentibus, de pactis in 6. & per Baezam in tract. de non meliorandis, c. 24. Resolutio vera est, q̄ remissio iuris quærendi, nō est propria donatio, quidquid Autor hic dicat, & ideò prohibitus donare, potest dictam remissionem facere. Nec obstat tex. in l. magis puto. §. fundum. ff. de rebus eorum, ibi enim loquitur in legato, cuius dominiū transijt in pupillū à die aditæ hereditatis, vt in l. a Titio. ff. de furtis, & fauore pupilli introductum est, vt in consulto prætoris, non possit alienare ea quæ efficiuntur sua, etiam si per momentum sint sua, vt sentit Iuriscons. in l. 1. §. fin. ff. de rebus eorum, nec de repudiatione pupilli ob damnū præsumptum, lex aliquam curam habet, igitur in pupillo repudiatio legati, esset alienatio, quia ipse non potest liberè repudiare: in matore verò non, quia licet habeat dominiū, hoc dominiū pendet ab eius voluntate, vnde si repudiet, fingitur nunquam habuisse, ex l. si tibi homo. §. cum seruus. ff. de leg. 1. & sic respectu eius nunquam est res acquisita vsque ad acceptationem, sed acquirenda, dominiūque, quod sit sibi acquisitum, pendet ex eius acceptatione, vnde non acceptādo, lex habuit, vt acquirendum, non vt acquisitū, quia esse acquisitum dependet à potestate legis, &

lex ipsa potuit facere, non acquisitum fingendo, tandem ad hoc vt res sit acquisita, debuit esse per actus naturales, vt puta per voluntatem & apprehensionem naturalem, & tunc eius remissio, donatio est, per actus verò ciuiles non inducitur ita propria acquisitio, vt sit donatio, eius remissio, & hic est verus sensus dictæ. l. & l. qui autem ff. quæ in fraudem creditorum, & l. si sponsus. §. si maritus. 2. ff. de donatio. inter virum & vxorem, & l. profectitia, §. si pater. ff. de iure dotium. Nec etiam obstat tex. in l. 3. §. fin. cū l. sequenti. ff. de donatio. inter virū. Nam ibi donatio facta mulieri ab eo qui volebat donare viro ob iussum eius, ideò iudicatur donatio viri, quia extraneus volebat donare mulieri, sed viro: nec vxor aliquam rationem habebat, vt sibi donaretur, nisi quia illi donans, voluit donare viro, & sic donatio breui manu censetur facta viro, & per virum mulieri, ex l. singularia. ff. si certū petatur. in casu verò tex. in d. §. si maritus, nō iudicatur propria donatio viri, quia maritus nihil per se dedit, sed solum per accidens & occasionaliter, non acceptādo, & repudiando, effecit, vt res non auferretur ab vxore, quam ipsa vt hæres aut substituta habere debebat, ipso non acceptante, & sic non donauit, sed non abstulit, lucrum quærendum repudiando, & hic est verus horum iurium intellectus, licet Gamma cum non penetrauerit, & contra communes resolutiones loquutus fuerit: imò & contra iura expressa, in casu tamen decisionis verum dixit, quia mater non dedit filio ius quærendum, sed ius quæsitum: cum enim in actu domina esset rei, erat etiam domina fructuum rei, & sicut in re habebat ius quæsitum, ita & in fructibus, saltem tamen redditus rei censerentur donati, omisis fructibus industrialibus: q̄ verum puto, & magis praxi accommodum,

Prima pars Additionum

dum. In his tamen regnis hæc decisio inutilis est, ex l. 26. Tauri, & l. 10. tit. 6. lib. 5. recop. secundum quas filio donata matre, vel a patre, non conferuntur, quia in eis censetur melioratus, de quo vide Angul. Matien. Velaz. & Azeued. ibi, & alios Regnicolas, quos ipsi referunt.

Additio ad Decisionem CXIX.

NVmer. 1. quando ex non solutione parvæ quantitatis, puta unius nummi, res emphiteorica incidat in commissum, vide Iul. Clarum lib. 4. sententiarum. §. emphiteosis, quæst. 8. num. 4. & Aurelium Corbulum in tract. de causis ex quibus amittitur emphiteosis, tit. de causa priuationis ob non solutum canonem, ampliatione. 5. num. 27. & ampliatione. 4. & Viuium lib. 4. communium opinionum, tit. 44. a num. 139. & Ficardum ibi num. 172. Resolutio vera est, quod propter parvam quantitatem non cadit quis in commissum, & licet in contrarium sit alia communis opinio, hæc tanquam æqua debet seruari iudicando & consulendo, nisi defectus solutionis processerit ex malitia, vel pensio tota sit parvæ quantitatis.

Nu. 2. quando negligentia antecessoris noccat successori in emphiteosi, puta non soluendo canonem, vide Belacombam d. tit. 44. num. 178. Iul. Clarum d. quæst. 8. num. 14. & latissimè, & melius quàm alibi dictum Aurelium Corbulum in d. tit. de causa priuationis ob non solutum canonem, ampliatione 7. per totam, eleganter Aluarum Valascum in tract. iuris emphiteotici, quæst. 49. num. 2. Mihi vera & communis resolutio est, quæ debet seruari iudicando & consulendo, & quæ ut magis veram & communem pluribus relatis sequuntur Corbulus, Valascus, &

Clarus, est, quod siue emphiteosis sit hæreditaria, siue ex pacto & prouidentia, & pro se & filiis, ut filijs, si ex pacto cadit in commissum non soluendo, & reuertitur ad dominum non soluendo, debet seruari pactum in præiudiciū successorum, & negligentia unius, nocet alijs, quia cum hac conditione acquisuerunt ius ex inuestitura aut contractu, & quia hoc prouenit ex natura contractus, nisi antecessor fraudem commisisset in odium successoris, ut bene Clarus notauit, & quæ in contrarium Autor hic citat ex notatis in decis. 17. procedunt, quando antecessor pro sui vita non fuit molestatus à domino, nec commissum declaratum; nam tunc hæres non potest molestari: non quia negligentia non obfuisset, sed quia fuit remissa caducitas, ut notauimus ad dictam decisionem: & hæc est veritas, quidquid Autor hic dicat.

Additio ad Decisionem CXX.

NVm. 1. An donatio ex causa dotis requirat insinuationem, vide Dueñas reg. 224. limit. 5. 6. & 7. Matien. in l. 7. glo. 6. nume. 13. tit. 10. lib. 5. recop. & Iosephum Ludouicum in suis communibus resolutionibus, tit. de conditionibus, conclusionibus 2. limit. 7. versic. *An autem*. Simonem de Pretis conf. 10. nu. 21. Iul. Clar. §. donatio. quæst. 27. & q. 16. Bursat. conf. 304. a numer. 5. lib. 3. & cum Rim. Iun. & alijs, vide Fabium Turretum conf. 46. a nu. 11. lib. 1. Duæ sunt communes contrariæ in hoc casu, de quibus per Dueñas ubi supra, & per Anton. Gabrielem lib. 3. communium conclusionum, tit. de donatio. num. 27. & num. 32. & num. 59. & nume. 62. Magis communis est, quod fauore dotis non requiritur insinuatio.

Additio

Additio ad Decisionem

CXXI.

Vide ad materiam huius decisionis l. 3. tit. 12. part. 5. & ibi Greg. Lupiū & Matien in l. 9. glo. 2. num. 4. tit. 3. lib. 5. recopil. & Azeued. in l. 9. tit. 3. à num. 17. cum sequentibus. Communis resolutio est, quòd vxor recipiens aliquid pro fideiussione, non iuuatur Velleiano, & arbitrio iudicis relinquatur quantum illud debeat esse, ad hoc vt dicatur si utilis vel inutilis fuit ei contractus, penitatis omnibus circumstantijs, quod verum mihi videtur, & benè iudicatum in præsentì decisione, scilicet vt pro parua quantitate, aut paruo dono, non amittatur dictum beneficium.

Additio ad Decisionem

CXXII.

DE ea, qui faciendo inventarium, bona occultat, & de materia huius decisionis, vide nouissimè & latissimè Jacobum Menoch conf. 671. lib. 6. per totum, & Fabium Turretum conf. 47. lib. 1. & isti infinitos allegant. Tandem, duæ opiniones communes contrariæ sunt, an hæredi occultando suffragetur beneficium inventarij. Ego consulendo sequutus sum opinionem Menochij, quòd suffragetur, & solùm teneatur in duplum, & sic iudicatum est. Sed nec hæc conclusio, nec textus in §. licetia, allegatus ab Autore hic, facit ad præsentem decisionem, quæ in vxore loquitur, non in hærede; nõ quæ est parconditio hæredis & vxoris in conficiendo inventarium, nam hæres tenetur facere, vxor verò etsi non conficiat, non punitur pœna delationis iuramenti in litem, nec tenetur in solidum, vt hæres, vt colligitur ex Molina cū pluribus, quos ipse allegat lib.

1. de primogenijs, c. 28. à nu. 7. cum sequentibus, & cum sit lex pœnalis, extēdi nõ debet ad casum nomine & ratione differentem. Verius igitur credo, quòd vxor in casu huius decisionis non puniatur in duplum, sed quòd contra eam ob dolum malè confecti inventarij, defertur iuramentum in litem, ex Rimi. Juniore latissimè conf. 53. lib. 1. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 3. cas. 108. num. 19. Valle conf. 49 lib. 1. Ploto de in litem iurando §. 4. num. 85. & §. 18. per totum, & §. 14. num. 8. Chassan. in consuetud. Burgundiæ, rub. 4. §. 21. nu. 4. qui videtur concordare cum Autore hic. Sed intelligendus est secundum dicta; nam aliud nullo iure probatur, & cum ex ignorantia etiam iuris dolus absit, cessat dicta pœna, & benè iudicatum est in præsentì decisione.

Additio a Decisionem

CXXIII.

NV me. 1. & 2. de materia iocalium, & vestium quæ dantur ab sponso sponsæ, vide latè Mascardum in tract. de probationibus. 1. parte conclu. 563. per totam. Federicū Scotum tomo 2. lib. 3. responso. 4. per totum, & Ioan. Garciam in tract. de coniugali acquæstu, à num. 107. latè Gutierrez in lib. 2. practicarum, quæst. 19. & Matien. in l. fin. tit. 2. lib. 5. recopil. glof. 5. & per totas glossas, & glo. 6. num. 4. Azeued. latè & eleganter in d. l. fin. à num. 26. & 27. cū sequentibus. Vera resolutio est, quòd de iure communi non præsumebatur donatio, nisi aliud ex coniecturis appareret. Iure nostro Regio, ex d. l. fin. quæ est lex 52. Tauri, semper præsumitur donatio, nisi dentur post velationes, dū modo non excedant octauam partem, dotis: quod & vsu, & praxi forensi cōprobatur est: imò idem etiam erit, si dentur tempore velationis contra Gutierrez

Prima pars Additionum

terrez, Azeue & alios vbi supra; idque maxime confirmant verba dictæ legis finalis, ibi, *Antes de consumado el matrimonio*, cõfirmatque communis vsus, secundum quem tales vestes, quas vulgo dicimus *vestes*, dantur pro die velationum, vel parũ antè, & alia iocalia dantur ante, non in magna quantitate, & sic semper consului, & vidi praticari; & vide Ayoram in tract. de partitionibus, 1. par. c. 7. nu. 37. vide etiam Communistas lib. 5. communiũ opinionũ, tit. 7. a num. 8. 9.

Num. 3. ibi, An maritus teneatur de bonis datis in dotem æstimatis, & de modo restitutionis soluto matrimonio, & de fructibus eorum; vide Communistas d. lib. 5. tit. 7. a nu. 57. & a nu. 82. cum sequentibus. Ioan. Garciam in tract. de expensis, cap. 8. a nu. 29. & Franciscum Viuium decis. 261. per totam. Corne. conf. 137. a numer. 1. lib. 1. Ioan. Bottam conf. 35. a num. 20. Federe. Scotum tomo. 2. lib. 7. respon. 17. Matien. in l. 3. glo. 2. a num. 19. tit. 1. lib. 5. recop. Roland. de Valle conf. 92. lib. 2. Couar. in practicis, quæst. 28. Corn. conf. 15. name. 6. lib. 2. Ceph. conf. 351. lib. 3. Fabium Turretum conf. 37. lib. 1. Borgnum Caualecanum decis. 16. Iosephum Ludouicũ decis. Perusina 89. Sed vnũ est singulariter notandum in hac decisione, quòd quando bona dantur in dotem æstimata, æstimatione quæ facit emptionem, soluto matrimonio, siue ea, siue æstimatio, absque dilatione annali restitui debet, & cum fructibus: & est locus decisioni tex. in l. vltima. §. exactio. C. de rei vxoriae actione. quæ loquitur in immobilibus: certè singulare est, si est verum; sed iudicio meo aperte falsum est, & nullo iure fundatur: nam quando res datur in dotem æstimata, æstimatione quæ facit emptionem, remanet debitor pecuniæ, & non rei, vt constat ex citatis autoribus, & ex pur-

purato, & alijs latissime in l. si ex conuentione. C. de pactis. Igitur debet habere dilationem annalem, vt in alijs rebus mobilibus: quod manifeste visus est sentire Corneus vbi supra, & aperte probant glo. Cynus, Odofred. & Salic. in d. §. exactio, & Faber ibi, dũ dicũt, qd quando res datur æstimata, sed restitutio remanet ad electione mariti, tũc ipse debet statim requisitus eligere, & si eligat rem restituere, non gaudet dilatione annali, sin minus, sic. Sed maius dubium est, quando nulla reseruata est electio, sed maritus moritur nõ soluendo, quo casu vxor in subsidium potest recurrere ad bona data æstimata, etiã si sint apud tertios possessores, an statim sint sibi soluenda, non spectata annua dilatione. Ex decisione præsentis videtur quòd sic: quod verum credo, ex notatis per antiquos vbi supra, & ex l. in rebus. C. de iure dotium. Intellego tamen, quòd si sint apud hæredes mariti, ipsi tenentur restituere cum fructibus. Si verò apud tertios, qui possident cum titulo, tunc a die litis contestationis venient fructus: & hoc verum mihi videtur. Decisio verò præsens vera est, quia loquitur in annuis redditibus, qui vt immobiles iudicantur.

Additio ad Decisionem

CXXIII.

AD duo dubia huius decisionis vide omnino Alciatum. in rub. ff. soluto matrimonio, a nu. 40 cum sequentibus, & responso. 6. lib. 8. Paris. conf. 62. lib. 4. & de copula ante matrimonium. Couar. in 4. desponsalibus 1. parte c. 4. §. 1. a num. 14. & Bertachi. in suo repertorio, lit. S. verbo. *Statutum*, fol. 127. versic. *Statutum quòd vir lucretur*, el secundo, & verbo. *Sponsa & sponsus*, versic. *Sponsæ appellatione*, & Arnaldũ Ferronum in consuetudinibus Burdegalen-

galensibus, lib. 1. tit. 4. de dote §. 6. fol. 122. versic. *Ducta quoque in domum.* & la cobum Philippum Portium consil. 21. num. 94. lib. 1. & Azened. in l. 2. num. 4. tit. 9. lib. 5. recopil. & vide Aret. Rubeū & alios citatos ab Ofasco decis. Pede. 21. numer. 17. & vide Roland. de lucro dotis, quæst. 106. & quæst. 108. Menoch. de præsumptio. lib. 4. præsumptio. 142. Mihi vera & magis communis resolutio cum Saliceto citato ab Autore hic est, quòd maritus lucratur dotem ex pacto vel statuto, vel medietatem lucrorum, existente consuetudine, vt in his regnis, si vxor fuit ducta ad domū, scilicet velata, etiam si matrimonium per momentum durauerit, & etiam si nō sit carnaliter cognita, quia hæc propriè est vxor, secundum communem vsū loquendi, & in ea verificantur verba statuti aut pacti, & hæc opinio seruatur in praxi contra Barto. prout plures ex citatis dicūt, & practicus Ferrara cum allegatis per additionem ibi lit. B. in forma libelli, quo vxor agit ad dotem, numer. 5. atque copula præcedens matrimonium, nihil facit, vt benè Ang. dixit, & eleganter Couar. vbi supra, quidquid dicat Autor hic, cum illa non fuerit copula matrimonialis. Nec Bald. citatus ab eo tale dixit, nisi quoad legitimitatem partus progeneri ex tali copula: & hæc de hac decisione.

Additio ad Decisionem

CXXV.

DE materia huius decisionis vide Simonem de Pretis in tractatu de interpretatione vltimarum voluntatum, lib. 4. dubitatione 12. à numer. 44. cum sequentibus. Mantecam de coniecturis vltimarum voluntatum, lib. 11. titulo 18. à nume. 16. allegat l. si ita scriptū, §. si pater de legat. 2. & l. si ita lega-

tum esset. ff. de condit. & demonstrat. Sarmierum lib. 2. selectarum. c. 1. num. 10. Spino de testamentis glos. 14. à nu. 152. & glos. 10. à nume. 18. cum sequentibus. Couarru. in c. officij. de testamētis, à numer. 16. Peraltam in l. Lucius, num. fin. de leg. 2. Crassum in suis sententijs. §. legatum, quæst. 48. & quæst. 510. & Baezam in tractatu de non meliorandis cap. 20 num. 24. Cōmunis resolutio est, quòd quando legatur aut promittitur pro dote, debetur etiam maritatae in augmentum dotis, si verò pro maritanda, & testator sciebat esse maritatum, non debetur pro illo matrimonio, secus pro alio. Si verò ignoret, debetur ex æquitate. Si tamen qui legat aut promittat, pater vel mater sit, siue sciat vel ignoret, debetur legatum, & reijcitur conditio, vt per Autorem hic, qui etiam idem diceret in alio extraneo: hoc tamen intelligitur, quando legatur pro matrimonio cum certa persona, & certæ personæ, secus verò si legatum fiat pro maritandis virginibus, tunc enim non debetur iam maritatis.

Additio ad Decisionem

CXXVI.

NVm. 1. De materia, quando testis, vel tabellio debeāt asserere, quòd testis subscripsit testamentum de mandato testatoris, vide quæ dixi ad decisio. 45. vbi contrarium Autor cōclufit.

Num. 2. *Forma non obseruata* Nota, quòd forma non obseruata, corrumpit actus, etiam si in minimo deficiat, maxime in testamentis: de quo dixi in dicta decisione 45. & nunc vide Michaellem Crassum in suo tractatu sententiarum. §. testamentum, quæstio 64. nu. 3. & vide Fabiū Turre conf. 91. nu. 20. & conf. 47. nu. 34. & conf. 98. nu. 16. & cōf. 19. nu. 10. Boer. decis. 1. nu. 44. Roland.

H conf.

Prima pars Additionum

conf. 30. nu. 5. lib. 3. Bursat. conf. 55. nu. 12. lib. 1. & 340. numer. 38. lib. 3. Cephal. conf. 770. num. 10. lib. 5. Rimi. Iun. cōf. 336. num. 19. lib. 3. Tiber. Decian. conf. 46. numer. 25. lib. 2. Menoch. conf. 388. nu. 2. lib. 4. Roland. conf. 60. nu. 28. lib. 4. Rim. Iun. conf. 467. nu. 13. lib. 4.

Ibi, *Tunc enim talis omisio*. Nota, quod forma potest per æquipollens impleri, vel ex causa erroris, vel si intellectus ex alijs colligatur, de quo vide Neuizan. conf. 70. num. 34. Bursat. conf. 74. nu. 145. lib. 1. Turretum conf. 98. à nu. 45. lib. 1. DD. in l. 1. ff. de liber. & posthum. Mantic. de coniecturis lib. 7. tit. 12. nu. 2 & lib. 2. tit. 4. à num. 4. Matien. latissime in l. 1. glo. 4. à num. 7. & 8. tit. 4. lib. 5. *recopil. Communiter concluditur, formam substantialem, maximè in testamento, non posse per æquipollens impleri, nec suppleri ex coniecturis, & quod est indivisibilis, nec in minimo deficere potest, nisi cum annullatione actus, & sic contra Autorem hic.*

Numer. 3. De clausula codicillari vide latè Matienço in l. 2. glo. 10. à nume. 4. tit. 4. lib. 5. *recopila. Burg. de Paz in l. 3. Tauri, numer. 1385. & Azeued. in l. 1. à num. 70. titu. 8. cod. lib. 5. & Spin. in speculo testamentorum glo. 32. à num. 34. Manticam de coniecturis lib. 1. titu. 9. & 10. & 8. & titu. 7. à num. 3. & Crasum. §. institutio à num. 20. cum sequentibus. Menoch. de præsumptio. lib. 4. præsumptio. 31. Anton. Tessaurum de cif. Ped. noua. 141. à nu. 7. Simonem de Pretis in tract. de interpretatione vltimarum voluntatum, lib. 2. interpret. 2. dub. 1. fol. 10. à nu. 30. cum infinitis sequentibus, & solutio. 12. à nu. 7. Tandè resolutio Autoris de clausula codicillari vera est.*

Num. 4. ibi, *Legata & nominationes*. Nota, quod nominatio facta in testamento nullo, valet mero iure. Contrarium defendit Alvarus Valascus con-

sultatione 6. Caldas de nominatione, quæst. 10. à numer. 29. Vera est Autoris decisio, quando testamentum potest sustineri, vt codicillus, vt quia habeat solennitates requisitas in codicillis, & clausulam codicillarem, vel licet facta testando, sit facta præsentis & acceptantis per viam donationis, aliàs falsa est, de quo vide quæ dixi lib. 3. quæstionum, quæstio. 22. per totam.

Additio ad Decisionem

CXXVII.

Numer. 1. Vide quæ latè dixi lib. 3. quæstionum, quæstio. 23. numer. 3. vide quæ diximus ad decisionem. 116. num. 4.

Additio ad Decisionem

CXXVIII.

Ad decisionem præsentem vide aliquid per Puteum decisione. 315. & 226. lib. 2. & per Rebuff. in praxi beneficiari lib. 3. in regula de publicandis glo. 18. num. 7. & de fructibus pendentes tempore renuntiationis, vide Auend. responso 5. Gutierrez quæstione canonica. 33. decis. Perusin. 33. Gigan. de pensionibus, quæstione. 39. & quæstione. 53. & Ioan. Garciam in tract. de expensis, quæst. 16. Caualcant. decis. 44. à principio, parte. 1 & in indice decisionum, verbo, *Fructus*. Couar. lib. 1. variar. c. 15. num. 12. Molin. de primogenijs lib. 3. c. 11. per totum. Communis resolutio est, quod renuntiatario solum debentur fructus à die admittæ renuntiationis, & quod fructus pendentes distribuuntur pro rata, licet Auendañus dicat, quod integri pertinent ad successorem; seruandæ tamen sunt constitutiones & consuetudines episcopatum. Vide etiam ad hanc decisionem omnino Autores allegatos à Caualcano decisio. 44. & notabiliter

Hiero-

*Cald. de empis.
cap. 34 n. 49*

Hieronymum Gabriel. qui in terminis huius decisionis loquitur, conf. 192. per totū vide etiā Viuium decis. 8. nu. 11.

Additio ad Decisionem CXXIX.

Vide quæ diximus ad decisionem

Additio ad Decisionem CXXX.

Hæc decisio continet conclusionē satis practicā de locatione duobus facta, quod primus præferatur, etiam si secundo res sit tradita, de qua vide Anton Gabriel. lib. 3. cōmuniū cōclusionū, tit. de emptione & venditione, conclusionē 2. num. 5. & Bellacombā inter cōmunes diuersorū lib. 4. tit. 26. nu. 31. omnino Socin. qui singulariter loquitur conf. 29. num. 7. lib. 4. Ego omīssis superfluis, decisionē dominorū de Rota hic citatam, quæ hodie est 2. tit. de locato in antiquis, & eorū distinctionem magis probo, scilicet, quod si secundus retineat rem, præferatur per viā exceptionis, quia saltem detentio quam habet, aliquod ius debet illi causare ultra contractum, & quia contra eum vt tertiu detentatorem non habet actionem locator primus. Si verò non retineat, præferatur primus, non obstante prima traditione. Addo etiā, quod si primus habet hypothecam specialem vel generalem in re, semper præfertur, & potest auocare à secundo, & si secundus habeat, & non primus, semper etiā præfertur secundus: quod quadrat dictis in hac decisione, & his quæ dicit Socin. d. cōf. 29. qui singulariter loquitur, & sequitur distinctionē dominorum de Rota. Post hæc scripta vidi Couar. lib. 2. variarum, cap. 19. numer. 8. qui hanc tenet opinionem.

Additio ad Decisionem CXXXI.

DE materia, quādo mulier obligāse cū marito, iuuatur Velleiano, vide Azeued. in l. 9. tit. 3. lib. 5. recopil. & abī latissimè Matien. vbi ad saturitatē videre poteris: vide etiā Gutierrez de iuramento cōfirmatorio, parte 1. c. 3. Cōmuniter concluditur, quod vxor obligans se cum marito, iuuatur Velleiano, nisi renuntiet & iuret: & ita practicatur.

Additio ad Decisionem CXXXII.

Vide quæ diximus ad decisionē 68. & nota singularē decisionem, quæ ad excusandum desertionem admittitur moræ purgatio intra paucos dies, de qua moræ purgatione vide Menoch. in tract. de arbit. lib. 2. cent. 1. cas. 7. Bursa. conf. 26. & conf. 84. lib. 1. & Laurentiū Siluanum. conf. 85. lib. 2. vbi latè de mora. Olfasum decis. Pedemont. 71. num. 45. & à num. 50. cum sequentibus, & latissimè Anto. Tressaurum decis. Pedemont. 77. & 212. à nu. 5. & 260. à nu. 2.

Additio ad Decisionem CXXXIII.

DE materia huius decisionis vide latissimè Azeued. in l. 2. verbo, *Exco mulgado*, à nu. 2. tit. 8. lib. 4. recop. Viuiū decis. 99. par. 1. Gutierrez in quæstionibus canonicis, c. 1. à num. 76. & de Auxilio Regio cōtra excōmunicationē vide Nauar. in repet. c. cum contingat. 1. rem. contra censuras, de rescriptis. Spino de testamentis, glos. rubricæ. 11. parte, à num. 60. & de notorio excōmunicato vide Siluest. in sūma verbo, *Excōmunicatio*. 3. à nu. 22. & Ang. in sūma verbo, *Excōmunicatio*, vltimo nu. 19.

& de procuratore, teste, iudice, notario, & alijs, Rebuffum ad concordatas Francie, tit. de excommunicatis non vitandis, versic. *Sexagesima*. fol. 738. in parvis. Socin. latissimè & elegantissimè in c. sacris, num. 406. cum præcedentibus & sequentibus, de sententia excommunicationis, & de teste, aduocato, iudice, procuratore & alijs, vide Communistas lib. 1. communium, tit. 12. à num. 21. & à num. 24. & à num. 25. & Bertachinum in suo repertorio, lit. E. verbo *Excommunicatus iudex*. cum sequentibus. Nauar. in Man c. 27. à nu. 20. Resolutio communis est, quòd notarius excommunicatus non potest instrumenta conficere: an verò valeant confecta, grandis dissensio est. Mihi verò potius videtur, quòd sint annullanda, quam nulla ipso iure, licet Socinus contrariū velit. Quidquid sit, malè hoc seruatur in praxi, licet certè deberet seruari. Et aduerte, quòd Socinus dicit, q. est communis opinio, quòd non valeat instrumenta.

Additio ad Decisionem CXXXIII.

NOta singularè decisionè, q. collatio cessat inter spurios legitimatos ad id quod pater voluerit, innuēs, quòd si essent plenè legitimati, haberet locum collatio, de quo vide quæ dixi ad decisionè. 1. & Tauristas in l. 12. Tauri, & Martien & Azeue. in l. 10. tit. 8. lib. 5. recop. Gutierrez in repet. §. sui, à num. 160. in stituta de heredū qualitate & differ. & melius quā alibi. Marcū Ant. Eugenij Perusinū cōl. 52. & 53. & 57. vbi latè de legitimato, & dispensato, & vide Cagnolum in l. si emancipati, à nu. 112. & 116. cū sequētibus. C. de collatio. Rimi. in l. liberos. C. de collationib. & in l. filia nu. 5. C. eo. tit. & vide Curt. Jun. in d. l. si emancipati, à nu. 27. vide etiā Xua- rez, & ibi Valdes, in l. quoniā, limit. 12.

de inofficioso testamento, & plura in fauorè legitimatorū & dispensatorum, vide per Communistas lib. 6. communium tit. 18. à nu. 51. cū sequentibus, & tit. 4. per totum. Communiter concluditur, quòd legitimatus habetur in totum pro legitimo, & cū ad collationem sufficiat, quòd quis sit filius, quī habet ius succedendi, & querelandi, & contratabulandi, & succedat ex capite vnde liberi, & hoc habet legitimatus, ex Eugenio d. conf. 57. sequitur, quòd cum eo habebit locum collatio, secus in dispensato.

Additio ad Decisionem

CXXXV.

NVm. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Autor tractat hic materiā, quando fructus veniant in restitutione fideicommissi vniuersalis, & quādo eos lucretur hæres, quādo fideicommissarius, & an ancillæ partus veniant appellatione fructuum, vel reddituū, & an eos lucretur hæres, vel veniant restituendi fideicommissario. De hoc vltimo, in quo consistit pūctus huius decisionis, videndi sunt Autores hic citati, & Baeza, qui latè tractat, quādo partus ancillarum veniant fructuū, vel reddituum appellatione, in tract. de decima tutoris. c. 23. per totum. Rebuffum in l. partus, de verborum significatione, & de primo vide Hierony. Magonium decis. Lucensi. 33. à nu. 33. Hierony. Gabrielem. conf. 125. à num. 50. & 58. Bertachi. in suo repertorio, lit. F. verbo, *Fructus hereditatis*. Paris. conf. 55. lib. 3. à nu. 31. Marian. Socin. Jun. conf. 182. à numer. 20. lib. 2. latissimè Franciscum Manticam in tract. de coniecturis vltimarum voluntatum, lib. 7. tit. 10. per totum. Cephal. conf. 399. à numer. 22. lib. 3. eundem conf. 49. lib. 1. & consil. 215. à numer. 48. lib. 2. Marianum Anguisolum consil. 267. libro 1. Matien,

Matien. in l. i. tit. 4. lib. 5. recopilat. glo. 14. à num. 20. cum sequentibus. Curt. Jun. conf. 346. à num. 1. lib. 3. Menoch. in tract. de præsumpt. lib. 4. præsump. 188. à num. 25. & eundem Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 3. casu. 256. per totum, ubi latissimè. Aretin. conf. 55. à num. 11. Michaelen Crassum in suo libro sententiarum. §. fideicommissum, questione. 69. & de partu ancillarum vide Alban. ad Bart. num. 6. in l. ex diuerso, ff. de rei vendicatio. Ioan. Garcia in tractatu de acquæstibus à num. 197. & de i. vide Aluarad de coniecturis, lib. 2. c. 2. §. 1. à num. 4. Communis resolutio est in legato & fideicommissio particulari, quod fructus debentur legatario à die aditæ hereditatis, siue sit in mora, siue non; siue hæres sit in mora, vel non sit iure nostro regio debentur à die mortis testatoris, & si legatarius sit grauatus alteri restituere, debet restituere fructus pendentes tempore mortis testatoris: alios verò lucratur, si restitutio fuit dilata in diem vel in euentum alicuius conditionis, nisi dilatio fuisset appositæ in fauorem fideicommissarij. Idè de hærede, respectu fideicommissarij particularis.

In fideicommissio verò vniuersali hæres lucratur fructus, quos percepit à die aditæ hereditatis, vsque ad tempus restitutionis, sine obligatione restituendi, & ex eis debet supplere, quæ consumpta fuere, aut deteriorata: fructus verò pendentes tempore mortis defuncti, aut collectos ante aditam hereditatem, aut pendentes tempore aditæ hereditatis, restituit fideicommissario: die verò adueniente, restituit à tempore moræ, nisi ipse fideicommissarius sciens eum non interpellet secus si sit ignorans, aut persona priuilegiata, tunc restituit à tempore diei venientis. Post hæc scripta vidi Doctorem Spino de testamentis, glo. 13. à

numer. 68. cum sequentibus, qui hanc questionem tractat, & allegat Autorem in præsentem. In fructibus verò ancillæ, scilicet in partu ancillæ, variat Imola, vt vides per Autorem, & videntur variare ipsi Iurisconsulti: nam in l. Paulus. §. 1. ad l. Falcidiã, & in l. Paulus. §. hæres ff. de vsuris, & in l. vxorem. §. sorori ff. de legat. 3. partus percepti ante diem fideicommissi cedentem, non veniunt in restitutione fideicommissi, non quia fructus, sed quia percepti videntur ex iudicio, & voluntate testantis, qui dilationem in fauorem hæredis apposuit, vt insinuat in fructibus Iurisconsultus in l. mulier §. hæres ff. ad Trebell. at verò in d. l. mulier. §. & ideò, & in l. deducta. §. hereditatem. ff. eo. tit. quia partus ancillæ in fructu non continetur, contrarium videntur ipsi Iurisconsulti tenere. Nec valet solutio Accursij, quod loquuntur in partu nato post diem fideicommissi cedentem: nã manifestè diuinat, vt Alex. Imol. & alij in d. §. hæres, tenere videntur, & Fulgo. in d. l. Paulus. §. 1. de vsuris. Nec etiam valet alia solutio Accursij, quod loquuntur in fideicommissio particulari serui alieni legati, in quo non veniunt partus, nisi post moram hæredis, vt in l. equis. ff. de vsuris, quã distinctionem & solutionem etiam tradidit Accursius in l. Herennius. ff. de vsuris. hæc enim solutio diuinatoria est, vt de se patet. Nec etiam valet alia, quod in d. §. hereditatem, verbum exceptis redditibus, confirmauit regulam in contrarium, nam cum tales partus non sint fructus, nec redditus, venient in restitutione hereditatis, qui enim redditus excepit, omnia alia in restitutione inclusisse videtur, hæc enim solutio præterquam quod contradicit textui in dicta. l. Paulus. §. 1. ibi, *Sine redditu aut redditibus*, de vsuris, ubi in proprijs terminis, & cum eadem

Prima pars Additionum

exceptione contrariū cōcluditur, non conuenit dicto. §. & ideo, qui in diuersis terminis loquitur. His tamen non obstantibus tenenda est sententia auctoris in presenti, & amplectenda elegans decisio Lusitana, scilicet, quod partus percepti iudicio testatoris ante diem fidei commissi euentem, sint hæredis, & non uentant fideicommissario restituendi, quia clare id decidunt Iuriscōsul. in d. l. Paulus. §. idem Paulus, & in l. Paulus, §. 1. & in d. §. uxori. quā etiam semper tenuit Accursius in dictis iuribus, Alexan. Paulus, Fulgo. Ang. & alij citati ab Autore hic, & ipse Imola in d. §. hereditatem, & tandem est communis opinio. Non obstat tex. in d. §. & ideo, quia ut constat in d. §. hæres præcedenti, cuius materiam continuat, loquitur in fideicommissio puro, in quo ob solam negligentiā fideicommissarij, hæres fructus lucratur, & cum lex de fructibus loquatur, non uenient dicti partus, quia fructus non sunt. Iura uero contraria loquuntur in fideicommissio conditionali, in quo hæres conditione pendente dominus est, & ut dominus & ex iudicio testantis, qui in sui fauorem apposuit, lucratur commoda ex hereditate prouenientia, ut sunt dicti partus, & non restituit, quia sibi mandatum non est. Nec obstat tex. in d. §. hereditatem, quia ibi ex voluntate testantis, qui expresse & disponendo, exceptit redditus, ac proinde alia omnia inclusit in dispositione restitutionis, restituantur dicti partus, & omnia alia quæ in redditu non sunt. Nec uerbum, exceptis, aut alia dispositio exceptiua reperitur in d. l. Paulus. §. hæres. sed solum uerbum sine redditu: quod uidetur enuntiatium, & per transennam dictum, & sic non alterat iuris dispositionem, & est ac si non esset dictum, ut uidetur sensisse glo. ibi. Tandem quoad vim exceptiuam, saltem ambiguum est,

ac ex eo non colligitur uoluntas testantis: & hæc uerior solutio est, quam nota, & ad id quod Autor in fine dicit de iure de futuro, uide quæ dixi ad decisionē. 6. nu. 6. & hæc de hac decisione.

Additio ad Decisionem

CXXXVI.

AD hanc decisionem uide quæ diximus decisionē. 3. & decisionē. 23. & uide l. 9. Tauri, & ibi Ceruantes à nume. 60. & 73. & l. 6. 7. & 8. & ibi Martien. & Azeued. titulo. 8. lib. 5. recopil. maxime Azeued. in d. l. 7. num. 50. Spino de testamentis, glo. 16. in principio, num. 94. & 95. & Rojas de successione ab intestatū, cap. 27. à nume. 1. & Velazquez de Auendaño in d. l. 9. glo. 10. à numer. 5. Gutierrez lib. 2. practicarum, quæstione. 102. Communis resolutio Hispanorum est, quod filius clerici, etiam si non sit ex concubinato, sed ex fornicatione simplici, non succedit matri, contra Gregor. Auenda. & alios, qui contrariam opinionem sequuntur, & ita probat dicta. l. 9. & ita practicatur.

Additio ad Decisionem

CXXXVII.

Vide de materia huius decisionis Menoch. in tractatu de recuperanda, remedio. 15. num. 557. Alexan. Raudensem de contractibus emphiteoticis, tit. de contractibus emphiteoticis rerum ecclesiasticarum, à nume. 156. & 157. Ioan. Garciam de expensis, cap. 24. à nu. 23. & 4. cum sequentibus, qui infinitos allegat Aluarū Valascum in tractatu de iure emphiteotico, 1. parte, quæst. 25. à nu. 28. Bursat. conf. 71. num. 22. lib. 1. Roland. Valle conf. 28. à num. 14. & conf. 30. à nu. 6. lib. 1. Mascard. de probat. 2. par. conclus. 1033. à nume. 19. & uide

& vide Lancelot. Iosep. Ludo. Marzar. Vincent. Francum, & infinitos citatos à Fabio Turreto conf. 33. num. 24. lib. 1. Sfortiam conf. 41. à num. 90. lib. 1. & in tract. de in integrum restitutione. 2. parte. quæst. 47. artic. 7. Vincent. Francum decis. 109. à num. 2. lib. 1. Guttierrez lib. 3. practicum, quæst. 68. à nu. 6. Cõmunis resolutio est, quòd possidens cū titulo valido, & vt dominus, saltem utilis, deducit valorẽ melioramentorũ secundũ tẽpus præsens: possidens verò pro possessore, & cum titulo inualido, solũm deducit, quod expensum est, nisi expensa sit maior, quàm præsens melioramentorũ valor, & sic dicit practitari Aluar. Valaf. vbi supra, & iuxta eius dicta intelligenda est præsens decisio, aliàs cõtra cõmunem opinionẽ loqueretur.

Additio ad Decisionem

CXXXVIII.

DE pacto de retro vendendo cū modicitate pretij, vide quæ dixi ad decisionẽ. 83. vide etiã latissime & melius quàm alibi Felicianum in tract. de censibus, lib. 1. c. 6. à num. 12. cum sequentibus, & c. 7. à nu. 7. cū sequentibus eodẽ libro, vbi de hac decisione meminit.

Nu. 3. Nota, quòd ex datione in solutum cum dicto pacto non arguitur contractus vsurarius: vide elegantissimẽ Menoch. qui Fulgo. Paris. Imolam. Lupum, Couar. Bursat. Barbat. Deciũ & alios allegat, lib. 3. præsumptionum, præsumptione. 122. à num. 42. cum sequentibus, qui licet concludat, quòd difficilius præsimitur contractus vsurarius in datione in solutum, tamen vt in emptione coniecturis, & Iudicis arbitrio dimittit, & hæc vera resolutio est.

Additio ad Decisionem

CXXXIX.

TRia dicta continet hæc decisio. Primum, quòd infamis non potest esse iudex. Secundum, quòd condemnatus ex delicto famoso, est infamis. Tertium, quòd damnatus actione iniuriarum, etiam propter leuem iniuriam, est infamis. De primo vide Auiles in. cc. pratorum. c. 3. glo. *Procuradores*, nu. 24. & nu. 7. Seguram in suo directorio iudicũ Ecclesiasticorũ, c. 1. & c. 7. Azeue. ad curiã Pisanam lib. 1. c. 12. a. nu. 16. & 17. qui plura allegat. De secundo vide notabiliter Baptist. Plotũ conf. criminali 131. nu. 41. tomo collectorum à Zileto, Bursat. conf. 20. num. 54. lib. 1. Curt. de testib. cõclus. 6. Campesiu de testib. reg. 29. Nouellum de testib. nu. 21. Crotum eo. tract. nu. 4. & nu. 152. Plazã lib. 1. de libellorum. c. 3. num. 3. & de libello famoso vide Bursat. conf. 94. lib. 1. Ceph. cõf. 341. lib. 3. Menoch. de arbit. lib. 2. cent. 3. cas. 263. à nu. 34. De tertio vide Auẽd. in suo repertorio legũ regni. lit. A. verbo atrox, Salzed, in add. ad praxim Bernardi Diaz. c. 66. lit. C. Olanũ in atynomijis ad Villalobos lit. I. nu. 9. Iul. Clar. lib. 5. sententiarum. §. iniuria, nu. 8. ex quibus tria dicta vera apparent, sed tertium rarò practicitur, nisi iniuria sit grauis, & proueniens ex actu infami: & credo id prouenit, quia semper ex causa diminuit iudices pœnas legales, & vt Autor hic bene notat, & sic dicit decisum, quando pœna minuitur ex causa, dispensatur super infamia: quod bene probant iura hic adducta.

Additio ad Decisionem

CXL.

DE materia huius decisionis vide Cõmunistas lib. 6. cõmuniũ. tit. 10. num. 24. latissimẽ Ioan. Graciam in tract. de expensis & meliorationibus c. 2. & 3. à num. 1. cum sequentibus, & l. 3. tit. 4. partit. 5. & l. 5. titulo. 15. par. 6. & ibi Grego. verbo, *Las expensas*, &c.

Prima pars Additionum

Anton. Gomet. in l. 29. Tauri num. 16. & dictum Ioan. Garciam vbi supra, nu. 7. & num. 14. & Anton. Gomet. vbi supra a num. 22. & l. fin. ff. de pet. hared. Velazquez de Auend. in l. 29. glo. 3. nu. 5. & 6. & in l. 46. glo. 4. num. 4. Tellum Fernãdez in l. 29. Tauri. num. 14. & 15. & in l. 17. num. 82. Matien in l. 3. glo. 2. a num. 12. tit. 8. lib. 5. recop. Auend. responsio. 17. Couar. lib. 3. variarum c. 19. num. 6. Michaelem Crassum in suo libro sententiarũ. §. legitima, quæst. 27. cum sequentibus, & quæst. 30. Aliquid per Doctorem Spino in tract. de testamentis, glo. 18. a nu. 77. & Ayoram de partitio. 2. par. q. 14. nu. 28. & quæst. 18. per totam. Communis resolutio est, q̄ data filio ad militiam, aut dignitatem, quæ non solet vendi, adipiscendam, non conferuntur, nec imputantur in legitimam, nec data filio ad militandum eunti ad bellum, nisi pater habeat bona filij, quia tunc ex eis videtur dare, siue consistant in p̄tunia, siue non, contra Autorem hic, ex d. l. fin. de pet. hared. Fallit, nisi in cõtrarium pater esset protestatus: imputaretur tamen in tertium & quintum, ex mente Autorum vbi supra.

Num. 3. ibi, *Quod verò attinet* Hoc intellige, quando redditus annui, quos pater filio tradit, essent necessarij ad alimenta filij, quæ pater illi dare teneretur, aliàs malè diceret decisio, quia imputandi essent dati ob causam matrimonij; dati verò simpliciter per viã donationis, imputandi essent in tertium & quintum; ad quod faciunt tradita a Caldas de nominatione, quæst. 18. a nu. 9. & a num. 24. & 26. & a Baeza de dotibus, quæst. 26. num. 9. vbi etiam in fructibus & redditibus pater non potest filijs præiudicare, & etiam fructus traditi filijs imputantur in legitimã, quia sunt ex bonis patris.

Additio ad Decisionem CXLI.

DE materia huius decisionis quæ quotidie versatur in praxi, vide Remigium de Gonnin in tract. de immunitate Ecclesiarum, fall. 3. Iul. Clarum in praxi, quæst. 30 nu. 22. & quæst. 98. nu. 1. & 2. Salazarem in tract. de vsu & consuetudine, c. 6. a nu. 19. Doctorem Xua rez de Pace in sua praxi to. 1. par. 5. c. 3. §. 3. num. 45. Couar. lib. 2. variarum. c. 20. num. 13. Azeued. optimè distinguẽtem in l. 2. nu. 11. tit. 2. lib. 1. recop. eleganter Tiberium Decianum in suo criminum tract. lib. 6. c. 28. a num. 30. tomo. 1. Boeri. decis. 178. num. 13. & 110. num. 8. Gigantem in tract. de crimine læsæ maiestatis, lib. 1. quæst. 10. num. e. 30. Franciscum Marcum decis. 987. tomo. 1. Mantuam conf. 6. num. 17. lib. 1. Igneum. in l. 1. num. 5. ff. ad Sillaniam. Ioan. de Visquis in tract. de immunitate Ecclesiarum, num. 52. Vide etiam Anton. Gometium tomo. 3. de delictis. c. 10. num. 2. Palatios Rubios in repet. rub. de donatio. inter virum §. 38. a num. 9. ex quibus omnibus videbis, quam sicco pede transferit Autor in hac decisione, nec meminit, quòd auctores inter se, antiqui & moderni, valde discordes sunt, alij tenentes opinionem Autoris, alij verò tenentes, quòd immunitas suffragetur ducto per Ecclesiam, & ambæ iam communes opiniones videntur, licet secunda magis communis videatur, & secundum primam non solum in Senatu Lusitanie iudicatum est, vt Autor testatur, sed etiam in alijs tribunalibus, vt affirmat Tiberius Decianus: sed mihi certè vera videtur distinctio, quam refert Azeued. vbi supra, scilicet, quòd si ductus per Ecclesiam, semper teneatur captus ab officialibus, etsi protestetur, nihil illi suffragetur.

immu-

immunitas, cum liber ab eis, & ex proposito non accesserit ad Ecclesiam, sed per transitum, & ideo non dicitur ad Ecclesiam confugisse, sed casualiter accessisse: argumento text. in l. si quis post hanc. C. de ædificijs priuatis, & in his terminis loquuntur Oldradus, & qui eum sequuntur, si verò ab eis euaserit, & se in Ecclesiam intromisit, vel in locum sacrum, qui est casus huius decisionis, tunc cum extra manus officialium se posuerit, & ad auxilium Ecclesie confugerit, eiusque immunitatem protestatus sit, Ecclesiaque ipsa in illo statu & libertate eum conseruare debeat, debet illi immunitas suffragari, ex iuribus à Remigio allegatis, & quia hic casus exceptus non est; unde nescio qua ratione Senatus Lusitanus contrarium iudicauit, nisi ex eo quòd mobilia reus furatus esset, & ex atrocitate criminis motus fuerit; aliàs male iudicasset, & contra magis communem opinionem, & hæc de hac decisione.

Additio ad Decisionem CXLII.

DE materia huius decisionis, quando matrimonium teneat inter liberum & seruam, & an leges ciuiles sint correctæ, vide Abb. Butri. Præpos. & alios in. c. 1. 2. & fin. de coniugio seruorum. Alfonso à Veracruce in speculo coniugiorum, 1. parte. articulo. 30. Martien. in rub. 1. tit. 1. à num. 156. lib. 5. recopilat. vbi Conar. & alios allegat, & quoad maritus hodiè possit accusare uxorem seruam de adulterio, tenet Cynus in l. serui, hic allegata, & sentiunt ibi Odoffredus, & Ioan. Faber: & hæc est veritas.

Additio ad Decisionem CXLIII.

Vide quæ habes ad decis. 23. & decis. 3. de spurijis, vbi latè de nato ex coniugato & soluta, & vide ad propositum huius decisionis Cagnol. in l. 1. num. 14. C. de inofficioso testamento, Crassum in suo libro sententiarum. §. testamētum, quæst. 46. in fine, & singulariter Stortiam Oddonem conf. 1. lib. 1. num. 114. Alex. conf. 25. num. 4. lib. 1. & conf. 2. num. 5. eo. libro. Paleotum de nothis & spurijis. c. 55. à num. 6. & 7. Simonem de Pretis in tract. de interpretatione vltimarum volūtatum, lib. 3. interpretatio. 1. dub. 3. fol. 2. num. 11. Roland. Valle conf. 87. lib. 3. Afflictis decis. 125. & 204. Aluarum Valascum consult. 17. latissimè & melius quàm alibi Anton. Tessauro decis. Pedemontana. 127. per totam, Franciscum Viuium decis. 162. à num. 9. lib. 1. Magis communis opinio est, quòd omnis spurijus, seu bastardus, censetur turpis persona, & non possit institui à fratre, & si instituat, detur aduersus testamentum querela inofficiosi testamenti, pro qua iudicauit contra Rolandum Senatus Pedemontanus. Fallit tamen, nisi talis bastardus esset notabilis, aut valdè honorata persona, ex proprijs meritis & persona, & ita dicit iudicatum Aluarus Valascus vbi supra; & licet aliqui dicant dictam magis communem obtinere etiam locum in filio naturali nato ex soluto & soluta, mihi tamen hæc opinio falsa est, & nullo iure probatur, & contrarium praxis admittit, cum & hi in nobilitate patris succedant, ex l. 10. & 11. Tauri, licet contrarium scilicet, quòd sint infames, videatur probare. l. 2. tit. 6. par. 7. & alia iura quæ citat Ioan. Garcí. de nobilitate, glo. 21. nu. 19. Sed intellige, in spurijis, vt intelligit Azeued. in l. 10. tit. 8. num. 50. lib. 5. recopilat aut melius, quòd in naturalibus infamia sit leuis, & de facto, & quæ non cadit in considerationem, &

Prima pars Additionum

sic practicatur, vt dictum est: vide etiã Azeued. cum Didaco Perezio, quem allegat in. l. 1. tit. 4. nu. 111 lib. 5. recop.

Additio ad Decisionem CXLIII.

NOta, quòd consensus præsumptus ex lapsu longi temporis, æquipollet expresso, & sufficit, vbi lex requirit consensum, aut licentiam pro solennitate alicuius contractus: cuius contrarium tenuit Auend. in tract. ad. l. 4. & 5. tit. *De las excepciones*, à num. 41. Sed tu vide Azetted latissimè in. l. 2. à num. 18. cum sequentibus, tit. 3. lib. 5. recopil. & Matie. in. l. 3. eiusdem tituli, glo. 1. Mascard. in tract. de probat. parte 1. conclu. 417. per totam, & quæ ego latè dixi lib. 3. quæstion. quæst. 23. de titulo & solennitate præsumenda, vbi plura adduxi: & vera est Auctoris sententia contra Auendañum.

Additio ad Decisionem CXLV.

DE materia huius decisionis, quæ quotidiana est, vltra Couar. & alios hic citatos, vide latissimè Ioan. Garciam in tract. de expensis, c. 4. a nu. 30. cum sequentibus, & Gutierrez lib. 2. practicarum, quæst. 177 & in repeti. l. nemo potest, à num. 38. ff. de leg. 1. Salazar de vsu & consuetudine, c. 11. a nu. 60 Doctore Xuarez de Paz in sua praxi, to. 1. par. 4. c. 1. à num. 49. Azeued. in l. 1. tit. 15. glo. *Sobre su heredad*, lib. 5. recopil. eundem Gutierrez d. lib. 2. quæst. 167. num. 4. latissimè Felicianum, qui plures ex his refert, in tract. de censibus lib. 3. cap. 4. per totum. Communis & vera resolutio est, quam tradit autor in præsentì, quòd pro censibus decursis potest conueniri, & exequutari absque vlla excusione tertius possessos

rei censui affectæ, & eam quotidie praticamus.

Additio ad Decisionem CXLVI.

DE materia, quando diuiso præsumatur ex temporis diuturnitate, dixi latissimè dicto lib. 3. quæstionum, quæst. 23. vbi vide, interim vide Gutierrez in d. repet. l. nemo potest, de leg. 1. à num. 209. Meness. in. l. 2. à num. 34. C. de seruitutibus & aqua, latissimè Mascard. in suo tract. de probatio. parte 1. conclusio. 526. per totam. Communis resolutio est, quam tenet hic Autor, scilicet, quòd diuisio præsumatur ex cursu decenali possidentibus hæredibus pro partibus æqualibus, nisi existant coniecturæ in contrarium: si tamen partes sint inæquales, magis communis est cõtra Autorem hic, quòd diuisio non præsumatur, quam ego sequutus fui, in dicta quæstione, quæ vera est, quando in æqualitas esset notabilis, & non paruæ quantitatis, aut nisi aliqua indicia existerent de recompensa data, aut de diuisione facta, & sic est intelligendus Autor hic, aliàs malè diceret, & cõtra magis communem resolutionem, & dicta præsumptio obinet etiam iure nostro regio, vt per Gutierrez, & Meness. vbi supra, nam leges Regiæ, quæ in contrarium facere videntur, vt est l. 5. titu. 15. lib. 4. recopil. loquuntur, quando constat nullam esse factam diuisionem, quia tunc debet fieri, nõ obstante temporis lapsu, secus in dubio, de quo vide ibi Azeuedum.

Additio ad Decisionem CXLVII.

NVm. 2. ibi, *Nunquã consideratur persona primi emphiteote, sed domini directi.* Hæc resolutio vera & communis est,

est, de qua vide Menoch. conf. 226. à num. 157. & à nu. 185. lib. 3. Aurel. Corbul. in tract. de causis ex quibus amittitur emphyteosis, tit. de causa priuationis ob alienationem, ampliatione. 24. & vide quæ habes ad decis. 26.

Num. 3. ibi, *Debemus in hoc casu.* Quādo emphyteota possit purgare moram, quam adhibuit in solutione canonis, & usque ad quod tempus, vide latissimè per Aurel. Corbul. in d. tract. tit. de causa priuationis ob non solutum canonem, limit. 41. Menoch. in tract. de arbit. lib. 2. cent. 1. casu. 7. numer. 8. Iosephum Ludouicum decisione Lucana. 8. à nu. 6. Guillelmum Redoan. in tract. de rebus Ecclesie non alienandis quæst. 20. tit. de purgatione moræ ob cessatam solutionem canonis. Iul. Clarum lib. 4. sententiarum, §. emphyteosis. quæst. 8. late cum pluribus Burlatum conf. 25. à num. 44. lib. 1. Franciscum Sarmietum Episcopum lib. 3. Selectarum, c. 5. Ola. in antynomijis ad Villalobos, lit. E. nu. 8. & l. 28. tit. 8. part. 3. Communis resolutio est, quod iure communi ex æquitate canonica emphyteota potest purgare moram incontinenti, & intra tempus iudici arbitrarium. Iure Regio ex d. l. Partite intra decem dies, & quod Autor hic dicit de litis contestatione, est secundum legem sui regni: & de vera & propria litis contestatione, de qua Autor hic mentionem facit, vide Ola. ubi supra, lit. L. à nu. 35. & Azeued. in l. 1. verbo, *Conociendo*, nume. 22. tit. 4. lib. 4. recopil. & Baptistam Asinium in sua praxi civili, §. 17. c. 2. & 3. cum sequentibus, & communiter cōcluditur, quod vera & propria litis contestatio inducitur per negationem ipsius rei.

Nu. 4. ibi, *Si domino placuerit.* Nota, quod venditio sub conditione, si domino placuerit & non aliter nec alio modo, excusat à caducitate, etiam si processum sit ad traditionem: de quo vide

Corbul. in d. tract. tit. de causa priuationis ob alienationem, limit. 37. Burlat. conf. 26. à num. 1. lib. 1. Iul. Clar. in d. §. emphyteosis, quæst. 13. Grammaticum decis. 49. nu. 5. Rolan à Valle conf. 51. à num. 36. lib. 2. Menoch. conf. 38. à nu. 21. lib. 1. Resolutio magis communis est secundum sententiam Autoris, licet secuta traditione plures contrarium teneant, quorum opinionem intelligere veram, si contrahentes nimium distulissent licentiam à domino petere post factam traditionem: nam tunc vel protestatio fuit apposta in fraudem domini, vel tacite videntur ab illa recessisse, unde ut protestatio excuset, deberent intra modicum tempus domino denuntiare, alias in commissum caderent: & protestatio tanquam fraudulenta non iuuaret, & sic in praxi obtineretur, alias esset aperta, via fraudibus: qued nota.

Numer. 5. ibi, *Non obstat.* De deterioratione vide late eundem Corbulum, in d. tract. tit. de causa priuationis ob deteriorationem, à num. 28. & 31. cum sequentibus. Ioan. Garciam in tract. de expensis, c. 15. & vera est sententia autoris in presenti, ex adductis à supra citatis.

Additio ad Decisionem

CXLVIII.

Vide latissimè de omittente res ponere in inuentario, Fabium Turretum Perusinum conf. 47. lib. 1. per totum, & ibi de protestatione num. 85. & Paris. conf. 12. numer. 28. lib. 2. Guidon. Papā conf. 42. à nu. 1. Corn. conf. 236. à num. 17. lib. 2. subscriptio ad consiliū Portij Imolensis. 50. in fine. Alexan. de Nauo conf. 34. num. 19. Menoch. conf. 471. lib. 5. per totum. Doctorem Spino de testamentis glo. 35. num. 46. & concludo ex his, quod haeres protestans excusatur praesumpto dolo & pœnis, si alias

Prima pars Additionum

alias res denuo occurrētes manifestet, & faciat apponi in inuentario, nisi ex alijs coniecturis vrgentioribus cōvincatur de dolo.

Additio ad Decisionem

CXLIX.

Vide de hac decisione additiones quas feci ad decisionem secundā, vbi totam materiam huius decisionis apostillaui.

Num. 4. quando præsumat^r emphiteosis, & consensu domini ex diuturnitate temporis, dixi late lib. 3. quæstionum, quæst. 23. vbi infinita allegaui.

Num. 7. quando clericus possit dotare filiam spuriam ex redditibus sui beneficij, & an ad id teneatur, vide Spinno in d. tract. glo. rub. 14. num. 9. Communiter cōcluditur, quod sic. Vide Tauristas omnes in l. 9. Tauri, & ibi Velaz. qui Couar. Matien. & alios citat, & Laram de alimentis. §. idem rescripsit, à num. 23.

Additio ad Decisionem

CL.

Quando emphiteotæ fiat remissio propter sterilitatem, videndus est omnino Aluarus Valascus hic citatus, & vltra cum Aurelius Corbulus in d. tract. tit. de causa priuationis ob non solutum canonem, limit. 30. & Bursatus consi. 11. à nu. 22. cum sequētib. Hippoly. Rimi. Iun. consi. 40. & cōs. 49. lib. 1. Communiter cōcluditur, quod si pensio fructibus correspondeat, fit remissio emphiteotæ, quemadmodum conductori, aliās non; quod ego intelli gerem, quando pensio esset æqualis illi quæ daretur à conductore ad tempus, vel parum minor, aliās nunquā in praxi obtineret dicta decisio, nec vnquam vidi practicari: & ad id quod dicit de-

cisio de decima, vide Bæzam de decima. c. 29. & omnes summissas verbo, *Decima*, Azeued. in l. 2. nume. 15. titulo. 5. lib. 1. recopila. & vide Ferraram & ad dentes in forma libelli ad ficti præstationem, verbo, *Recusans*: & Tesslerum decis. 20. per totam.

Additio ad Decisionem

CLI.

Vide de materia, quæ dixi ad decisionem, 5. & 8. & Aluarum Valascum de iure emphiteotico, quæst. 49. Fabi. Turret. consi. 61. & Caldas de nominatione, quæst. 15. per totam, & de transactione in bonis maioratus, & in bonis feudalibus, & in bonis prohibitis alienari, vide Molin. lib. 4. de primogenijs. c. 9. Iul. Clar. lib. 4. sententiærum, §. feudum, quæst. 39. Pinel. in l. 1. 3. parte, à num. 44. C. de bonis maternis. Menoch. consi. 599. à num. 3. cū sequentibus lib. 6. eundem consi. 442. à nu. 28. lib. 5. Nattam consi. 501. nume. 61. lib. 3. Tiraq. in l. si vnquā, in præfatione nu. 31. C. de reuocandis donationibus. Roland. consi. vltimo, nu. 110. lib. 4. Curt. Iun. consi. 192. num. 24. lib. 3. Communis resolutio est, quod pater nō potest transigere de re emphiteotica, feudali, aut maioratus, vel fideicommissi, in præiudicium filiorum, nisi rem ipsam retinendo, quam alienare nō potest: & ita practicatur.

Additio ad Decisionem

CLII.

DE filiatione probāda, & praxi eius, vide Petrum Surdum consi. 1. nu. 38. lib. 1. Hippol. Rimin. Iun. consi. 383. nume. 15. lib. 4. & 340. nume. 56. lib. 3. Ceph. consi. 540. num. 102. lib. 4. Simonem de Pretis consi. 134. numer. 11. & 136. num. 14. lib. 1. Viuium decis. 212. elegan-

elegantissimè Menoch. in tract. de arbitrio iudicium, lib. 2. cent. 2. cas. 89. & eundem, ubi tractat materiam de probatione ad alimenta, conf. 491. à nume. 22. cum sequentibus; allegat Couar. in pract. c. 6. num. 6. Cordubam de Lara in tract. de alimentis. §. si vel parens, à nume. 42. Molinam de primogenijs lib. 2. cap. 6. à num. 36. & Menoch. conf. 521. à num. 10. lib. 6. & vide Anto Gomez. Velaz. Tellum, Ceruantes & alios Tauristas in l. 12. Tauri, Couar. in 4. parte. 2. c. 8. §. 4. à num. 7. latissimè Mascardum in tract. de probatio. 2. parte, conclus. 787. 788. 789. 790. 791. 792. ubi latissimè & melius quam alibi de tota materia, Matien. & Azeued. in l. 20. tit. 8. lib. 5. recop. Communis resolutio est, quòd filiatio probatur per coniecturas, & quòd filius præsumitur mariti, quando natus est in domo sua, etià si vxor sit adultera, nisi aliæ urgentiores coniecturæ demonstrent contrarium, & quòd etiam præsumitur filius illius, qui concubinam in domo habebat, & etiam si haberet extra, si probaretur, quòd nullus ad eam accedebat prætor amasium, licet contradicit Decius hic relatus, contra què est magis cõmunis opinio, prout refert Mascardus d. conclus. 788. à num. 29. & iure nostro regio ex d. l. 12. ad probandũ, quòd filius sit naturalis ex soluto & soluta, ultra alia indicia, necessarium erit probare tacitam vel expressam patris recognitionem: quòd in spurijis nõ est necessarium: vt per Azeued. ubi supra, & ad præstanda alimèta lite pendente, sola quasi possessio, aut vnus testis, aut alia indicia non multũ urgentia sufficiunt, si filius habeat primam sententiam in suum fauorem, sine qua sunt necessaria dicta indicia; sin vero urgentiora, vt per Menoch. cum Couar. & Molina ubi supra, sed in praxi adhibita summata cognitione absque pri-

ma sententia per viã prouisionis præstantur alimenta filio litiganti, vt per Autorem, Rebuff. & alios allegatos à supra citatis.

Additio ad Decisionem CLIII.

Decisio hæc loquitur in terminis legis Lusitanicæ, quæ loquitur de filijs, & decidit Autor, quòd fauore testamenti cõtinetur posthumus, & habetur pro instituto: & quãdo cõtineatur posthumus filij appellatione, vide Manticã in tract. de coniecturis lib. 11. tit. 2. num. 16. Simonem de Præcis in tract. de interpretatione vltimarum voluntatum, lib. 2. fol. 1. num. 15. Resolutio est, quòd in fauorabilibus filij appellatione cõtinetur posthumus, secus in non sibi fauorabilibus: & idcò bene iudicauit Senatus in casu huius decisionis, omissa opinione Autoris.

Nu. 3. ibi, *Testatoris voluntatem*. Nota, quòd ex testamẽto imperfecto, nullo, & reuocato, declaratur voluntas testantis, de quo vide Aluarum Valasẽũ in consultatione. 61 numer. 15. 16. 17. Simonem in d. tract. lib. 1. interpretat. 1. dub. 3. solu. 5. à num. 54. cum sequentibus, qui singulariter loquitur. Menoch de præsumptio. lib. 4. præsumptione 167. num. 12. Resolutio est, quòd actus, aut scriptura nulla, quoad vim disponendi, nec inducendi per se nihil facit, declarat tamen voluntatẽ dubiam in dispositione & testamento valido, nisi sit nulla ex imperfectione voluntatis: nam tunc, cum ibi sit etiam voluntas incerta, non potest in alia dispositione certificari, quòd limitarem, nisi dispositio de qua in actu nullo probaretur perfecta, quia quoad eam nihil amplius voluit testator disponere, ex notatis in l. is qui testamentum. ff. de testamentis, & ex his quæ dixi lib. 1. quaestio. q. 1.

Additio

Prima pars Additionum

Additio ad Decisionem

CLIII.

AD hanc decisionem vide Petrum Santerna Lusitanū in tract. de assecuratione & sponsonibus mercatorum, parte. 3. numer. 47. & 48. qui concordat cum Autore hic, & vide aliquid per Valascum consultatione. 75.

Additio ad Decisionem

CLV.

DE materia huius decisionis, quæ quotidiana est, vide Baczā in tractatu de non meliorandis. c. 11. à num. 13. cum pluribus sequentibus. Communistas lib. 5. communium lit. 6. nu. 17. num. 11. in fine, latissimè Menoch. de præsumptio. lib. 3. præsumptio. 15. per totam, & conf. 370. à numer. 30. lib. 4. Hieronym. Gabriel. conf. 156. à nu. 20. lib. 1. Alciatum de præsumptio. regula 1. præsumptio. 26. D.D. maximè ambos Socin Rip. Paris. & alios in l. 1. ff. soluto matrimonio. latissimè Mascard. de probat. parte. 3. conclusi. 1550. Resolutio magis communis est, quod in dubio pater censetur promittere dotem de suis bonis, & non de bonis filia, etiam si simpliciter dicat, quod promittit ex bonis vtriusque, nisi adiiciat certam quantitatem de bonis filia, vel expresse promittat ex bonis filia, vel adiiciat, solutionem faciendam etiam de bonis filia, contra Baldum Nouellum: cuius opinio vera erit, si dos sit exigua, non excedens legitimam filia, & filia non consentiat protestationi; si tamen pater esset inops, & non sufficiens ad tantam dotem, in dubio dotando de bonis suis & filia, censeretur promississe partem dimidiam de eius bonis, & secundum hæc vera est decisio Senatus in præsentia.

Additio ad Decisionem

CLVI.

NVme. 1. De interesse lucri cessantis dixi latè in additionibus ad decisionem. 110.

Nu. 2. ibi, *Quoad primum triennium.* De materia vltra Couar. hic citatum, vide latè & eleganter Molinā, qui Iul. Clarum & alios allegat, in tract. de primogenijs lib. 1. c. 21. à num. 28. cum sequentibus, & cum præcedentibus, Viuium decis. 106. à num. 1. Plotum conf. 19. à num. 60. Mari. Anguisol. conf. 99. Beci. conf. 92. à nu. 15. lib. 1. Rimi. Iun. conf. 234. à nu. 73. lib. 3. Guillelm. Redoan. in tract. de rebus Ecclesie non alienandis, quæst. 6. §. item ex præmissis. Benintend. Rota Bononiensi decis. 13. à num. 14. Auend. in 1. parte mandatorum, c. 4. circa finem, Caualecanū latissimè decis. 43. à num. 1. cum sequentibus. 1. parte, & Mascard. de probatio. 2. parte. conclus. 603. à num. 28. & vide proprios motus Pauli III. fol. 367. Pij. III. fol. 415. & Sixti. V. fol. 847. & ibi additiones in libro collectionis motuum, ex quibus omnibus vera colligitur resolutio, quod locatio rerū Ecclesiasticarum, secundum dictas extravagantes non valet vltra triennium, licet plures dubitent de vsu earum, qui esset semper probandus & articulandus, & quod solū vitiatur in parte prohibita, quando ex forma contractus, vel ex intentione contrahentium diuisionem recipiunt: secus si ex forma contractus diuidi non possunt, nisi sublata forma, & præiudicando intentioni contrahentium, contra Molinam, imò secundum rigorem dictarū extravagantium, quæ punire volunt tales contractus facientes, in totum vitiatur, quod in puncto iuris verius credo, licet magis communis opinio sit in cōtrarium, quæ

quæ in praxi seruanda est, locatio verò fructuum beneficij facta à beneficiato, valet vltra triēnium in sui præiudiciū, & ita practicatur, licet in iure cōtrouer sum sit, q̄ nunc non disputo. Nauar. tamē contrariū tenet: quòd de rigore verum existimo, licet in praxi non seruetur, vide etiā repertoriū Raudensis lit. L. Verbo locatio ad nouenniū, cū versiculis sequentibus, tract. de cōtractibus emphiteoticis, qui allegat Nauarrū, & Bolsiū, & Calcaneum conf. 125. & vide Nauarrū conf. 11. lib. 3. tit. de rebus Ecclesiæ, & tit. de præbendis conf. 57. & vide Autorem in decisione finali.

Additio ad Decisionem CLVII.

Vide de materia Autores citatos in decisione 69. num. 2. in additione quam feci, vide etiā Burg. de Paz cōf. 7. num. 16. Iul. Cla. lib. 5. sententiā, §. falsum, à nu. 34. Mihi vera resolutio est, quòd in testamēto nūcupatiuo per testes cōprobato, qui de verbis & voluntate testatoris deponūt, cesset pœna falsi, & valeat in totū testamētū, secus si non sit comprobatū, vt per Dynū: in testamēto verò in scriptis censendū est totū contrariū. Nec Bart. hic citatus cōtradicit, cū semper loquatur in testamento nūcupatiuo, & quando nō probatur per scripturam scribentis.

Ibi, *Utrationes, &c.* Quando testator possit aliquem liberare à ratione reddenda, & quid operetur hæc liberatio, vide Anto. Gomēt. lib. 2. variarum c. 18. à num. 82. Couar. lib. 2. variarum c. 14. à num. 1. cum sequentibus. Crassum in tract. sententiarum. §. legatum, quæstione. 40.

Additio ad Decisionem CLVIII

Autor hic tractat materiam de legato & fideicommissio conditionali, & quando transmittatur pendente conditione, & per quæ verba inducatur conditio, & de modo, & quomodo debet prius impleri, quam emolumentum sequatur: de quo vide Simonē de Pretis lib. 5. de interp. vltimarū voluntatum, interp. 2. dub. 2. à num. 109. cū sequentibus, & dubio. 1. à principio cum sequentibus. Sfortiam conf. 69. & conf. 37. Anton. Tessauro decis. 270. à nu. 2. Molin. lib. 2. de primog. c. 14. Decian. conf. 1. à num. 163. lib. 1. Franciscum Viuium decis. 300. & decis. 398. Zachum, Tornium & alios post antiquiores in l. hæredes mei. §. cum ita ad Trebel. Anton. Gabriel. in cōmunibus, tit. de hæred. inst. conclu. 4. lib. 4. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 2. casu. 165. Burs. conf. 71. à num. 7. lib. 1. Ioseph. Lud. decis. Perus. 102. Rimi. Iun. conf. 18. lib. 1. Hieron. Gabri. conf. 121. nu. 29. lib. 1. Manticanam de coniecturis lib. 11. titu. 20. Ceph. conf. 116. lib. 2. & 383. nume. 24. lib. 3. & Hieron. Gabrie. conf. 91. lib. 1. Sfortiam de subst. par. 4. artic. 2. limi. 9. Nattam conf. 551. à nu. 19. & 688. lib. 4. Et de modo, conditione & differentijs, Paris conf. 19. à num. 250. lib. 2. melius Menoch. lib. 4. præsump. præsump. 175. & præsump. 146. & conf. 131. lib. 2. & de transmissione Rimi. Iun. conf. 244. nume. 61. lib. 3. & Sfor. vbi supra, par. 6. artic. 2. limi. 3. Fabi. Turret. conf. 2. à num. 30. Menoch. conf. 95. à nu. 61. lib. 1. & 106. à numer. 44. lib. 2. & 303. nume. 32. lib. 4. Ceph. conf. 670. nu. 29. lib. 5. Burs. conf. 300. num. 26. lib. 3. Decian. conf. 28. num. 10. lib. 1. & de conditione, cum infinitis Turret. d. conf. 2. à nume. 12. & de transmissione eundem conf. 10. à num. 19. cum Menoch. conf. 211. numer. 11. lib. 3. Riminal. Iun. conf. 476. num. 52. lib. 4. Michaelē Crassum in suo libro sententiarum. §. fideicommissum

Prima pars Additionum

43
commiffum, quæft. 67. & 68. & de conditione eundem in §. legatum, quæft. 47. & 48. cum alijs fequentibus, & de modo, quæft. 58. Ioan. Bottam conf. 44. à num. 24. & 70. à num. 15. & 85. à num. 25. & 106. à num. 12. & de iure deliberandi Anto. Gomez tomo 1. variarum cap. 9. & c. 12. num. 71. ex quibus collige fequētes resolutiones vtilēs ad præfentem decifionem.

Prima, quòd conditio inducitur per verba, *fi*, *cum*, & ea conditione, & alia fimilia, & *fi* verba fint dubia, colligitur ex coniecturis, vel ex voluntate testantis, qui voluit prius impleri aliquid, quam emolumentum fequatur.

Secunda, Legatarius sub conditione non cōfequitur aliquid, vſque dum fit impleta conditio, vel *fi* eſt poteſtatiua, non ſteterit per eum, & *fi* mixta, *fi* nō deficiat per caſum, ſed per alium etiam implere debentem.

Tertia, Legatarius decedens nō impleta conditione, nihil transmittit ad ſuos hæredes, niſi conſtet de contraria teſtantis voluntate ex coniecturis, ex quibus vel datur transmiſſio, vel impeditur, etiam *ſi* aliàs de iure daretur, vt per Turret. vbi ſupra, & Autorem hic.

Quarta, In modo non impeditur transmiſſio, & in dubio præſumitur modus, vt diſpoſitio ſit pura.

Quinta, In legatis & fideicommiſſis particularibus non datur transmiſſio, etiam ex potentia ſuitatis, vel iuris deliberandi, aut ex potentia ſanguinis, vt per Anton. Gomez. vbi ſupra, & Autorem hic.

Ultimã conclusio, Legatarius nō tenetur expectare quòd requiratur, vel interpelletur ad implendam conditionem, ſed ipſe debet implere quam primum poterit, ex ſupra adductis, & ſic bene dixit Autor in præſenti decifione.

Additio ad Decifionem

CLIX.

DE materia huius decifionis vide Marchefanum in tract. de ſpeciebus, cap. 37. & cap. 43. Auendañ. in tractatu de ſecunda ſupplicatione in principio, num. 1. Menoch. in tract. de adipiſcenda, remedio 4. à num. 822. Azeued. per tex. ibi in l. 3. tit. 18. numer. 10. lib. 4. recopil. Concluditur, quòd iure communi, & iure noſtro Regio, poteſt appellari à ſententia, qua quis ſe pronuntiat iudicem competentem, vel in competentem, niſi in ſuperioribus iudicibus ita pronuntiantibus, à quibus non licet ſupplicare.

Additio ad Decifionem

CLX.

DE materia huius decifionis, quando fideicommiſſum conditionale transmittatur, & quando nepos repræſentet filium primogenitum ad excluſendum patruum, & quando filij appellatione nepos contineatur, diximus latè ad decif. 59. & ad decif. 92. & ad decif. 158.

Numer. 4. ibi, *Quod conditio*. Nota, quòd conditio *ſi* ſine liberis, remanet impleta eo tempore, quo poſſeſſor eſt in ſtatu, in quo naturaliter non poteſt filios habere, & tunc cedit dies fidei cōmiſſi, licet non dies petitionis vſque ad mortem. Hoc tamen dictum licet ſingulariſſimum ſit, verum non eſt, quia conditio, *ſi* ſine liberis decedat, implicat duas conditiones, vnam de liberis, alteram de tempore mortis, qui dies incertus eſt, & pro conditione habetur, & ideo licet prima ſit impleta ex dicta naturali impotentia, non tamen ſecūda, quia poteſt ſubſtitutus antè mori, vt Autor hic conſiderat: ita cum

cūth Ruino & Alexan. cōsiderat & tenet Mantica in tracta. de coniecturis lib. 11. tit. 7. nume. 23. Facit Menoch. cū Fulgos. & alijs lib. 4. de præsumptionib. præsumptione. 169. à num. 12.

Additio ad Decisionem

CLXI.

Vide quæ dixi ad decis. 24. vbi cum Caldas & alijs tenui contra Autorem in præsentia.

Additio ad Decisionem

CLXII.

Decisio hæc continet vnam singularem conclusionem Antonij de Gama, licet contra eam fuerit iudicatum, scilicet quod vxor minor restituitur contra fideiussionem à marito factam pro sua medietate bonorum communium, quia vxor ex hac decisione non tenetur soluere medietatem debiti contracti ex fideiussione, vt videbis per Matienz. in l. 7. titulo. 3. libro. 5. recopilatio. glo. 1. numer. 1. & 2. in l. 3. glo. 7. numer. 3. titulo. 9. lib. 5. recopilat. & ibi Azeued. A yora de partitio. 1. parte, cap. 8. numer. 12. Ioan. Garcia de acquestibus numer. 149. Gutierrez lib. 2. practicarum, quæstione. 124. & de restitutione aduersus fideiussionem, de qua hic, latè Sfortia de restitutio. 2. parte, quæstione. 54. per totam, & de restitutione aduersus factum tertij cum quæstione. 69. & quæstione. 61. Sed si maritus ex suis bonis soluere potest, non videtur vera talis decisio, nec rationem habet, cum nihil cum minore gestum sit, nec per se ex contractu læsa sit. Si verò nō potest, potest ipsa se opponere pro suo interesse, & ipso iure tuta erit. Vnde nunquam vidi talem conclusionem practicari, & meritò contra eam iudicatum est.

Additio ad Decisionem
CLXIII.

Decisio hæc tractat de donatione ob causam datis, an reuocetur prætextu ingratitude, & an collata post mortem cum clausula non reuocandi, sit donatio inter viuos. De primo vide Tiraquel. & infinitos alios Autores allegatos à Ioanne Garcia regula. 157. nume. 3. & de secundo allegatos ab eo regula. 96. in fine, & de secundo vide Viui. decis. 257. & de primo Azeued. in l. 3. glo. 1. & à numer. 23. & l. 16. à num. 6. titulo. 10. lib. 5. recopilatio. Matienz. in l. 15. glo. 2. & 6. & glo. 12. & l. 7. glo. 5. d. tit. & de secundo vide eundem Matienz. l. 7. glo. 1. per totam in dicto titulo, qui latè loquitur, & materiam tractat. Menoch. conf. 60. nume. 38. lib. 1. & infinitos allegat Ioan. Botta conf. 13. nu. 22. & 23. & 4. & de primo quasi ad propositum vide infinitos allegatos à Turreto conf. 46. à numer. 9. lib. 1. & conf. 97. Eugen. Perusin. conf. 7. nu. 9. de secundo Menoch. de præsump. lib. 6. præsumpt. 10. & de primo Menoch. conf. 493. nume. 93. lib. 5. & 496. numer. 117. eodem lib. & 155. numer. 6. lib. 2. Cephal. consil. 466. lib. 4. & de primo in terminis ingratitude vide Pinel. in l. 3. num. 62. illatio. 12. 14. & 16. C. de bonis maternis, & cum Palatios, Ferreto, Xuarez, Viui & alijs, vide Bursatum conf. 31. à num. 4. lib. 1. & vide Tauristas in l. 17. Tauri. Communiter concluditur, quod talis est inter viuos, & non potest reuocari ob ingratitude.

Additio ad Decisionem

CLXIII.

NOta hanc decisionem, quæ cōcordat cum decisione. 140. nume. 3. &

I melius

Prima pars Additionum

melius hic quam ibi Autor declarat suam mentem, vide quae ibi addidi, quia conveniunt his quae hic Autor late declarat.

Additio ad Decisionem

CLXV.

DE confessione facta in testamento, & in articulo mortis, & in absentia partis, quam fidem faciat, vide latissime per Mascard. de probatio. 1. parte, conclusionem. 349. & 350. & 359. ubi late de confessione facta in testamento, & iurata & acceptata, & Hippol. Rimi. Jun. conf. 31. a num. 34. & 4. & 23. a num. 302. & 78. a num. 44. & 45. a num. 19. lib. 1. & eund. conf. 103. a num. 28. lib. 1. Fabium Turretum conf. 32. num. 18. & 23. num. 26. & 86. num. 47. & 67. num. 27. & 85. a num. 2. & 59. numer. 3. lib. 1. Bursat. conf. 32. a num. 30. & 119. a num. 18. & 32. a num. 43. & 34. numer. 23. & 118. num. 3. & 88. numer. 12. lib. 1. Menoch. conf. 459. a num. 25. & 476. num. 10. & 409. num. 65. & 476. num. 5. lib. 5. Anton. Tessauro decif. Pedem. 109. Viuium decif. 191. a num. 1. & 256. num. 5. & 23. a num. 2. & 384. a num. 1. Eugeni. Perusin. conf. 97. a num. 10. lib. 1. ex quibus videbis, quam vim habeat confessio facta per instrumentum a parte acceptata, & facta in absentia partis, & iurata & simulata, & quando vna reuocetur per aliam in prauiudicium tertij, & reperies bene iudicatum in praesenti decisione.

Additio ad Decisionem

CLXVI.

ADde notabilem decisionem, quod donatio omnium bonorum inter vivos cum reservatione solius usufructus valida est, & quod non requirit insinuationem: vide Cagnol. post alios scribentes in l. fin. num. 246. C. de pa-

ctis. Hiero. Gabr. conf. 139. numer. 5. lib. 1. Anto. Tessauro decif. 97. & de cif. 199. per totam. Ducnas reg. 216. Iul. Clau. lib. 4. sententiarum. §. denatio. quaestio 19. Couar. 2. par. rub. de testamentis, a num. 4. Villalobos in antynomijs, & ibi Olan. lit. D. a num. 14. Molm. de primogenijs, lib. 2. c. 10. a numer. 20. Mencha. de success. creatione, tom. 0. 1. §. 1. a num. 32. Matien. & Azeved. in l. 8. tit. 10. lib. 5. recop. Couar. lib. 3. variarum c. 12. Ceph. conf. 485. a num. 135. lib. 4. & conf. 44. num. 24. lib. 1. Rol. conf. 39. a num. 1. lib. 1. Craue. conf. 222. lib. 2. Viui. opinione. 73. lib. 1. suarum communium, Xarez in suis communibus, verbo donatio, a num. 177. Ioan. Bottam. confil. 58. a num. 36. Anton. Gab. conf. 141. a num. 1. Bursa. conf. 136. num. 11. lib. 2. Neuz. conf. 25. num. 23. Roland. conf. 65. a num. 7. lib. 1. Menoch. conf. 496. a num. 115. lib. 5. Socin. Jun. conf. 145. num. 20. lib. 1. & 127. num. 22. lib. 3. Sfortiam. conf. 93. a num. 37. lib. 1. Communis resolutio est, quod donatio omnium bonorum, reservato usufructu, valet iure communi, iure vero nostro regio non valet, nisi ultra reservationem usufructus reservetur aliqua quantitas, de qua donans testari possit, & haec donatio simplex donatio est, & ideo requirit insinuationem, quia donatio est inter vivos: quidquid Autor hic dicat, nam Alexan. & quos ipse allegat, loquuntur in donatione remuneratoria, aut in donatione ob causam, quando causa non excedit donationem, vel in modico excedit, ut declarat cum Tiraque. & alijs, Hipp. Rimi. Jun. conf. 9. a numer. 57. lib. 1. Secus vero si excedat, ut per eundem. Tiraquel. in l. si vnquam, verbo donatione largitus, a numer. 149. & ita Autor bene iudicavit secundum ius commune, non autem secundum ius nostrum regium, quod ipse servare non tenebatur.

Additio

Additio ad Decisionem
CLXVII.

DE materia huius decisionis, quando filius naturalis excludat substitutum sub conditione, si sine liberis, diximus latè lib. 1. quæstionum, quæst. 12. & in additionibus ad decisionem secundam Lusitanæ, & tractat latè, subtiliter, & elegantissimè Menoch. de præsumptio. lib. 4. præsumption. 78. Caldas de nominatione, quæstione. 20. & quæstione. 21. & in materia legis Regiæ, de qua hic per Autorem, idem Caldas quæstione 12. à numer. 57. melius Alvarus Valascus consultatione 794. per totam: & quis dicatur filius naturalis, ponunt Anton. Gomez, Velazquez, & Tauristæ omnes in l. 10. & 11. Tauri: melius per Matien. in l. 9. glo. 2. titulo. 8. lib. 5. recopilation. vbi de nato ex ancilla & homine libero, & Cardin. Paleotus de nothis & spuris, cap. 13. & cap. 26. & 27. vbi, & in pluribus capitulis præcedentibus & sequentibus plura ad rem accommodata apponit. Tandem conclusi in locis supradictis, quod filij naturales ab intestato succedentes excludunt substitutum, quia habentur vt legitimi, & quod naturalis est natus ex serua & libero soluto, & sic concluditur in hac decisione, & bene.

Additio ad Decisionem
CLXVIII.

DE materia huius decisionis dixi in additione ad decisionem 144. & citavi plures Autores, & locum vbi abunde de materia egi.

Additio ad Decisionem
CLXIX.

AN adulterium excusetur ob ignorantiam, vide Canteram in quæ-

stionibus criminalibus, cap. 4. titulo de adulterio, num. 28. & num. 50. fol. 495. & Ananiam in c. nonnullis, de Iudæis. & in capit. 1. de adulterijs, & Bernard. Diaz in praxi, cap. 85. Vini. decis. 122. in fine. Resolutio est, quod si ignorantia est probabilis, & quasi inuincibilis, & adulterium committatur in figura matrimonij palam, & in facie Ecclesiæ contracti, nulla pœna ignorans punitur. Si tamen extra matrimonium, nõ punitur pœna ordinaria adulterij, sed alia mitiori arbitraria; & sic est intelligenda præsens decisio.

Additio ad Decisionem
CLXX.

DE casu huius decisionis vide in terminis elegans cõsiliu Fabij Turreti Perusini. 57. & vide quæ allegat de delicto attentato, in quo dicit procedi non posse ex officio, de quo vide Iuliu Clarum in praxi, quæstione. 92. & quæstione 17. & vide de emittente sagittã, eundem quæstione 38. numero 9. & vide ad propositum elegans consiliu Cephal. de faciente insultum archibusio, consil. 204. libro 2. In his regnis etiam si habeamus leges, quæ ponunt casus, in quibus potest ex officio procedi, non practicaretur hæc decisio; nã generali consuetudine iudices in omnibus delictis procedunt ex officio, nõ existẽte accusatore, nisi in iniurijs verbalibus.

Additio ad Decisionem
CLXXI.

DE materia, quãdo fur gaudeat immunitate Ecclesiæ, & de doctrina Barto. in l. si dominium, vide Couar. lib. 2. variarum, cap. 20. à num. 13. Guierrez lib. 1. practicarum, quæstion. 1. à num. 22. Doctorem Xuarez de Paz

Prima pars Additionum

in sua praxi tomo. 1. cap. 3. §. 3. à num. 88. Iulium Clarum in sua praxi criminali, quaestione 36 versiculo, *Quæro an fures*. Quésada in libro diuersarum quaestionum iuris libro. 1. cap. 1. fol. 5. Azcued. in l. fin. titulo. 2. lib. 1. recopil. eleganter cum Mantua Tiberium Decianū in suis tractatibus criminalibus lib. 6. cap. 28. à numer. 4. Communiter concluditur, quòd furi simplici, de iuris rigore suffragatur immunitas Ecclesie, licet in Hispania consuetudo contraria id non admittat: quam dicit rigurosam & impiam Tiberius Decianus vbi supra sed cum hoc virium admodum frequens sit, & in maximum Reipublicæ damnum, non est ita impia dicta consuetudo, vt putat Decianus, & ideò seruanda.

Additio ad Decisionem CLXXII.

HÆc additio est utilis ad nostras huius regni pragmaticas, quæ loquuntur de vestibus prohibitis, in quibus semper dubitatur, an requiratur apprehensio, & an possint domi portari, & an vestes prohibite existētes in domo, vel prope domum, ob vicinitatem præsumantur domini domus, ad hoc vt puniatur: de quo vltimo vide Autorem hic, & in confirmationem eorum quæ dicit, vide Carrerium Reginum in sua praxi criminali, versiculo, *Tertium decimum*, fol. 60. in paruis. Iacobum Nouellum in sua praxi criminali ad offensam. §. furtum, à num. 7. & §. visum, à nume. 41 & ad defensam à nume. 145. Mascard. in tract. de probatio. 2. parte, conclusionem. 831. à num. 13. & conclusionem 834. & 830 Menoch. de presumption. lib. 1. quaest. 89. à num. 90. cum sequentibus, & de alijs dubijs vide Dida. Perez in l. 1. tit. 1. col. 131. lib. 4. ord. veteris. Rebuffum in 2. tomo ad ll. Galli-

cas, tit. de pannis deauratis à nu. 20. Matienz. in l. 2. glo. 5. tit. 5. lib. 5. recopilationis Azcued. in l. 1. & 2. tit. 12. lib. 7. recopilat. Mexiam in pragmatica taxæ panis, conclusio. 1. à nume. 31. cum pluribus sequentibus. Cōmunis resolutio est, quòd requiritur apprehensio, & quòd nec etiam domi portari possunt: & in his regnis non incurritur aliqua pœna ex eo quòd quis domi tales vestes prohibitas habeat, & bene dicit autor, quòd non est sufficiens probatio ex eo quòd tales vestes prohibite reperiantur iuxta domum, licet indicium sit.

Additio ad Decisionem CLXXIII.

Vide de materia huius decisionis Franciscum de Caldas Pereira Senatorem Lusitanum in suo tract. de nominatione emphiteotica, quaest. 5. à n. 35. & quaest. 10. à nu. 29. & q. 1. à nu. 24. Aluarum Valas. etiam Lusitanum, qui totā materiam huius decisionis disputat, & declarat legem Regiam Lusitanæ, de qua hic, consultatione 61. per totam, & consultatione 102. vbi tractat, an nominatio ad emphiteosim, sit contractus, aut vltima voluntas, & an facta in testamento, sit reuocabilis, vel reuocetur reuocato testamento, & an corruat annullato testamento ex defectu solennitatis, vel agnatione posthumi, vel alijs, & an contractus in testamento fieri possit; omnia hæc latè declarauit lib. 3. quaest. quaestio. 22. Resolutio est, quòd nominatio est quidam actus extraiudicialis, quæ facta per viā contractus cum tertio, est contractus, facta in testamento, est vltima voluntas, & admodum legati, & reuocato testamento, vel alijs annullato ex defectu solennitatis, etiam corruit, annullato verò ob præteritionem posthumi, conseruatur ex nostra lege Regiæ recopilationis

pilationis prima, titulo, *De los testamentos*, & ex authentica ex causa, C. de liberis prateritis. Secus tamen ex lege Regia Lusitaniae, vt per Autores dictos. Si tamen tempore nominationis quis non haberet filios, & postea nascantur, reuocatur ex remedio. l. si vnquam, C. de reuocandis donationibus, & hoc magis ex æquitate illius legis, quàm de iuris rigore, & ex præsumpta voluntate testantis, de qua in l. fin. ff. de hæredibus institu. Si tamen constasset, quòd in testamento esset facta per viam contractus, vel cum tertio, vel ex traditione possessionis, vel ex verbis sonantibus donationem inter viuos, tunc regularetur vt contractus.

Additio ad Decisionem
CLXXIII.

HAEC decisio tractat eleganter quæstionem illam celebrem inter patruum & nepotem filium primogeniti super repræsentatione & transmissione iuris primogenituræ, & an dictus nepos præferatur patruo in successione maioratus, quæ in his regnis decisa est per. l. 40. Tauri. Tractat etiam, an dicta decisio habeat locum in bonis Regiæ coronæ donatis à Regibus cum conditione succedendi per viam maioratus, vt in nostro regno sunt bona dicta vulgariter *Los bienes Enriqueños*, & an excludatur repræsentatio, quando vocatur maior ætate, vel superstes, & non solum primogenitus, & an in primogenijs succedatur iure hæreditario, & non per viam sanguinis: de quibus omnibus vide dominum Ludouicum de Molina hic citatum, maximè libro 3. de primogenijs, cap. 6. 7. & 8. & libro 1. capite. 8. vbi an succedatur iure hæreditario: de quo etiam Velazquez in dicta lege. 40. glos. 1. Matienço in lege 6. titulo. 7. libro. 5. recopil. glo. 3. & de

tota materia Tauristas omnes in d. l. 40. maximè dictum Velazquez glos. 2. 3. 4. & 5. vbi de bonis Regiæ coronæ, & feudo, à numero 74. & 82. Gutierrez libro. 2. practicarum, quæst. 80. & libro 3. quæst. 66. & 67. Peraltam in rubrica de hæred. instit. à numer. 120. Aluarad. de coniecturis lib. 2. cap. 3. §. 3. à numer. 23. Humadam in l. 2. tit. 15. part. 2. glo. 17. Burgos de Paz Jun. quæstion. ciuili. 1. & 2. Matienz. & Azeued. in l. 5. titulo. 7. lib. 5. recopilatio. Aluarum Valascum in tractatu de iure emphiteotico, quæstione. 50. Acostam in tractatu de patruo & nepotis successione: & de bonis Regiæ Coronæ Caldas in tractatu de nominatione, quæstione. 17. Spino de testamentis glo. 15. à numero 128. & Menchacam in tractatu de successio-num creatione libro. 3. §. 26. à numer. 9. Couar. in practicis, quæstione 38. qui vtiliter & doctissimè materiam tractat, & ego plura dixi in Additionibus ad decisiones. 59. & 92. & 158. & ex exteris modernis in materia huius prælationis & repræsentationis, vide Rolandum conf. 38. libro. 4. Cephal. conf. 16. à num. 37. libro. 1. & conf. 283. nume. 32. lib. 2. & 215. numero. 112. eodem lib. & 489. nume. 66. lib. 4. & 457. nume. 14. eod. lib. Menoch. conf. 124. à num. 90. lib. 2. & 200. à num. 42. eo lib. & 269. à nu. 63. lib. 3. & 442. lib. 5. & de præsumpt. lib. 4. c. 94. & 95. Manticam in tract. de coniecturis, lib. 8. titul. 9. Simonem de Pretis in tract. de interpretatione vltimarum voluntatum. lib. 3. dub. 3. interp. 3. sol. vltima, à numer. 26. cum sequentibus. Rotã Auenionensem decis. 37. Bursat. conf. 71. libro, 1. & 41. eo. lib. Crassum in suo libro sententiarum. §. fideicommissum, quæst. 11. Anton. Tessauro decis. Pedem. 65. Ofas. cum conf. 72. Anton. Petra. de fideicommissis, quæst. 11. Bursat. conf. 17. libro. 2. Menoch. conf. 357. à numer. 22. libro. 4. Ioseph,

Prima pars Additionum

Joseph. Ludouicum decisi. Perusina. 11.
Rojas de successiōibus, c. 32. num. 22.
Anton. Gabr. li. 4. communium resolu-
tionum, tit. de fideicommissis, conclus.
3. & 4. Bellonum cons. 50. Marzarium
de fideicommissis, quæst. 18. Tobiam
Nonium cons. 33. numer. 28. Tiraq. de
primogenijs, quæst. 40. Rogeri. consil.
43. & cons. 4. lib. 1. Sfortiam consil. 38.
Alex. Raudensem cons. 142. à nu. 35. &
141. à numero 61. 2. tomo consiliorum
Zileti de vltimis voluntatibus, & hi in
finitos antiquiores allegant. Tandem
iam in his regnis absque controuersia
seruatur, dicta l. 40. etiam in bonis Re-
giæ coronæ, aut Enriqueños, sed circa
eius intellectum, & extensiones Hispa-
norum, tradidimus plures resolutiones
in dictis Additionibus, & de transmis-
sione latè egimus d. decis. 158.

Ad hanc decisionem num. 6. 7. & 8.
vide latissimè Simonem de Pretis in
dicto tract. lib. 3. interpreta. 3. dub. 3. sol.
2. à num. 5. Manticam in d. tract. lib. 8.
tit. 18. à num. 68.

Nume. 8. ibi, *Spes*. Vide Valazq. vbi
supra glo. 7. à num. 8. & quæ dixi in di-
ctis decisionibus.

Nu. 18. vide Autores supra citatos.

Additio ad Decisionem CLXXV.

Vide quæ dixi ad decisio. 17.

Additio ad Decisionem CLXXVI.

Vide quæ dixi ad decis. 89.

Additio ad Decisionem CLXXVII.

Vide Ayoram de materia, qui con-
cordat cū Autore hic, in suo tract.
de partitio. 1. parte, c. 7. à num. 1. & 2.

Additio ad Decisionem CLXXVIII.

Vide quæ dixi ad decis. 182. & quan-
do maritus possit præiudicare vx-
ori, apponendo pactum de retro venden-
do, vide eleganter Gozad. con. 15. &
16. & de iure acquisito tertio ex con-
tractu, quando possit sibi auferri, vi-
de quæ dixi ad decis. 8. & quando pro
decreto præsumatur, vide quæ dixi ad
decis. 37. & de pacto posito in datione
in solutum, vide Mascard. de probatio.
lib. 3. conclusio. 1142. à numer. 12. Me-
noch. de præsumpt. lib. 3. præsumption.
122. & vide quæ dixi ad decis. 5. in fine,
& de valore, quomodo probetur, vide
Mascard. dicto lib. 3. conclusion. 1398.
Ex quibus omnibus locis colliges verã
esse resolutionem Autoris in præsentì
decisione.

Additio ad Decisionem CLXXIX.

Vide de materia huius decisionis
Nauar. in suo Manuali Latino, c.
25. nu. 19. Doctore Xuarem de Paz in
sua praxi, tomo. 1. c. 3. §. 3. à nu. 145. Ti-
be. Decian. in suis tractatibus crimina-
libus, lib. 6. c. 26. nu. 8. & inter hos Auto-
res dissensio est in materia huius deci-
sionis: nihilominus etsi condemnatus
ad torturam propter delictum excep-
tatum, non gaudet immunitate Eccle-
siæ, tamen condemnatus ad exilium,
gaudet d. immunitate, vt per Nauar.
vbi supra, licet iste talis existens in Ec-
clesia, non censeatur ex dicta existen-
tia implere exilium, licet aliter vi-
deatur distinguere Decianus vbi su-
pra: & quoad id quod dicit Autor de
condemnato ad torturam, notanda
est eius decisio, quia singularis est, &
seruanda iudicando & consulendo,
propter autoritatem huius Senatus:
tum

tum etiam in tribunalibus supremis huius Regni multoties seruata est, licet Decianus d. cap. 28. a num. 3. aliter videatur sentire.

Additio ad Decisionem CLXXX.

DE materia huius decisionis vide Boerium decis. 264. a num. 27. qui

refert, quod incestuosi, etiam impetrata dispensatione, condemnati sunt poena arbitraria, & non parua; & licet in his Regnis raro soleant puniri, & dissimuletur cum eis, attamen non obstante dispensatione, debent arbitraria poena puniri: quod mihi verissimum videtur, quidquid Autor in praesenti teneat, & quidquid Senatus Lusitanus deciderit.

Finis primae partis Additionum.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Additio ad Decisionem CLXXXIII.

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Additio ad Decisionem CLXXXIII.

lecter quod inchoat, etiam inchoat
 a dispensatione: condempnat inchoat
 a dispensatione: & non parum, & licet in
 hu Regis ratio solent puniri, & illi
 mulierum cum eis, ac tam non obstat
 re dispensatione: debent arbitrarie
 na puniri: quod inhi ventisimum vi
 decur, quidam Autor in presentia
 par, & quidam Senator I. utant
 Alex. R. auctoritate non n. dicitur
 111. a numero 1. tome colligit

Et de vitiosis voluntatibus & in
 finis antiquioribus alle Additionum
 iam in his regis aliquo controversia
 tuncur, dicta l. 4. etiam in bonis Re
 gis coronar, aut Empuribus, sed circa
 sus intellectum, & extensiones Hinc
 acrum, traditius plures resistent
 in dictis Additionibus & de animis
 hinc l. 4. regimus d. dec. 138.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Nunc l. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 In p. glo. 7. 8. 9. & quod d. x. in di
 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

lun etiam in tribunalius libere
 hinc Regni multos feras est, licet
 Decianus d. cap. 28. a num. 3. aliter vi
 deatur sentire.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Finis primae partis Additionum
 Et materia huius decisionis vide
 Decianum dec. 26. a num. 17. qui
 de re probatur, vide in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Ad hanc decisionem in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Vide de materia huius decisionis
 Nunc l. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 Decianus d. cap. 28. a num. 3. aliter vi
 deatur sentire. Et de re probatur, vide in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
 Et de materia huius decisionis vide
 Decianum dec. 26. a num. 17. qui
 de re probatur, vide in ca. 5. 7. & 8.
 vide latissime Simoniem de Pietis in
 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

ADDITIONVM AD DECISIONES
LVSITANAS AB ANTONIO
DE GAMMA SENATORE COM-
PILATAS,

Secunda Pars.

Additio ad Decisionem CLXXXI.

ADMODVM singularis est hæc decisio, & cōtinet tres conclusiones. Prima, q̄ assicuratio mercium eo tempore facta, quo iam ob naufragiū amissa sunt, si assicuratus ignoret, valet. Secūda, q̄ assicuratio nō valet, nisi merces sint impositæ, vel pro rata impositarū, licet pretium assicurationis amplius cōtineat. Tertia, q̄ assicurator mercium cōmuniū nō tenetur nisi pro parte assicuranti, nec tenetur pro mercibus alienis, licet si de dominio alieno incontinenti nō constet, id obijcere nō possit; de quibus omnibus ultra Petrū Santerna ab Autore citatū, vide Alua. Valaf. Lusitanū, qui fuit causæ aduocatus, & allegat nostrā decisionem, cōsultatione. 64. per totā, & de primis duobus vide decisio. Genuæ de mercatura, 36. & 42. per totas & decis. 102. nu. 4. & decis. 5. n. 11. Vide etiam aliqua per Sfortia conf. 31. à nu. 11. & 24. lib. 1. Ex quibus videbis veras & æquas esse dictas conclusio. Addit tamē ad tertiā. Aluar. Valaf. q̄ quando assicuratio est utilis socio, videtur socius non solum suam partē, sed etiam partē socij includere in contractu assicuratonis; & idē ego iudico de rebus alienis, quando vel ex mēte contrahentiū constat vel cedebant periculo contrahētis vt suæ.

Additio ad Decisionem
CLXXXII.

VIdē aliquid ad propōsitū huius decisionis per Chassanæū in cōsuetudinibus Burgundiæ, tit. des droictz, rub. 4. §. 5. à nu. 9. & vide Alex. in l. sæpe, nu. 97. ff. de re iudicata. In his regnis, quia maritus potest alienare lucra quæ sita constante matrimonio, ex adductis à Ioan. Gar. in tract. de cōiugali acquæstu, nu. 5. & ex l. 5. tit. 9. & ibi Azeuedo & Matiē lib. 5. recopil. potest sustineri, q̄ vōta facta à marito, & cū solo marito super bonis lucratis cōstante matrimonio, præiudicet vxori, etiā si ipsa nō citetur; qđ secus erit in bonis dotalibus, & paraphernalibus, & Alex. vbi supra: & ideò cautela est, vt vxor citetur cū marito, & sic video semper practicari.

Additio ad Decisionem
CLXXXIII.

HÆc constitutio Lusitaniæ si sic vt iacet intelligatur, ansam præbet delinquentibus, & cōtra ius commune est, & consuetudinem generalem, quæ non solum permittit, sed etiam iubet in dilictis grauibz procedi ex officio, vt Respublica purgetur malis hominibus, vt videbis per Socinum & Aretin. & alios in c. qualiter & quando, de accusatio. & per DD. in congruit, de officio præsidis, & per Doctorē Xvarez de Paz, qui plures allegat in sua praxi, tomo. 1. par. 4. à nu. 1. Vnde si pars accusans se absentet, & nō compareat factis diligētis, iuxta notata in l. Titia. ff. de accusatio. si non reperiatur, aut non

Secunda pars Additionum

compareat, vt dixi, iudex secundū dictā consuetudinem procedit ex officio, vt eleganter notat praxis criminalis Mil- lei, verbo publicandus, fal. 175. in par- uis, & Follerius in sua praxi criminali, verbo *Audiantur exceptiones*, a num. 8. Quare, vt credo, intelligēda est, quādo accusator, vt informationem sufficien- tem ad inquirendum, vel proceden- dum & trāsmittendum inquisitionem non dedit, vel quando, etsi dedisset, de- lictum est leue, vel priuatum, interesse que priuatum concernit, & causa non erat instructa tēpore absentia; & si hoc modo non intelligatur, suspecta mihi videtur talis lex de dicta occasione dan- da, non tamen de eius iustitia vel in iu- stitia disputo.

Ibi, *De probatione valida loqui*. Nota, q̄ appellatione probationis continetur valida, & quæ facit fidem, & non nulla, & facta parte non citata; de quo vide Mascard. in tract. de probat. parte. 1. q. 5. proœmiali. nu. 36. & quæst. 2. nu. 14. cum præcedentibus & sequentibus.

Additio ad Decisionem CLXXXIII.

Hæc decisio clara est: non tamen in- ueni cum ea concordantes. Suffi- cit, quòd in pluribus locis practicatur, vbi tabellio de concejo non est perpe- tuus, sed eligitur quotannis ab officia- libus, q̄ electio fiat absq; tabellione, & vnus ex Rectoribus scribat electiones, & alij subscribant; in alijs solet electio fieri coram notario, quem Decuriones nominant: in alijs verò, vbi tabellio est perpetuus, corā eo fiūt electiones. Quādo tamen electio debeat fieri per scri- pturā, & debeat adhiberi notarius, vi- de Autores Canonistas in. cap. quia pro- pter, de electione, & Franciscum Mar- cum decisione. 1215. par. 1. Boerium de eis. 1. a num. 50. & per totam, Petrū Via-

gium in suo directorio electionum cap. 28. part. 3. Cōmunis resolutio est, quæ ferè semper practicatur, quòd quando electio fit per vota secreta, quilibet de- bet tradere suū votum signatū Dipu- tatis, aut Iuratis de cōcilio, vel notario, qđ postea corā notario debet publica- ri: at si aliter fiat, debet fieri corā nota- rio, & semper debet seruari cōsuetudo,

Additio ad Decisionem CLXXXV.

Hæc decisio singularis est, & conti- net, quòd reseruans sibi facultatem disponendi de bonis suis pro ani- ma in donatione omnium bonorum ex causa dotis facta, non potest ad li- bitum disponere, sed arbitrio boni vi- ri, & sic secundū vires patrimonij, & qualitatem suæ personæ, & consuetu- dinem aliorum, nec potest consume- re totam bonorum tertiam, de qua po- terat testari ex lege Regni. Ex quo e- tiam inferemus ad leges nostri regni, quæ permittunt testari de quinto pro anima, etiamsi testator filios habeat, & si testator committat testamenti fa- ctionem tertio, non aliud designando, permittunt, quòd talis possit testari de dicto quinto pro anima, vt constat ex l. 10. tit. 4. lib. 5. recopilat. & ibi Ma- tienço glo. 5. & Velazquez de Auenda- ño in. l. 32. Tauri, vbi quòd si aliquis do- nando bona sua, reseruet sibi, quòd de his testari possit pro anima ad suam dis- positionem, & quantum sit admodū copiosum, non possit id totum consu- mere, sed, solum id, quod sibi arbitrio boni viri sufficiat: de quo vide quasi in terminis Aluarad. in tract. de coniectu- ris vltimarum voluntatum lib. 2. cap. 1. §. 2. a num. 28. & de legato incerto Me- noch. in tract. de arbitrarijs iudicium, lib. 2. centuria. 2. cas. 188. & lib. 1. quæ- stione, 68. a nume 42. & de verbis im- por-

portantibus boni viri arbitrium, de quibus agit hic Auctor, vide eundem Menoch. in d. tract. lib. 1. quæst. 7. per totum, & Simonem de Pretis in tract. de interpretatione vltimarum voluntatū, lib. 1. interpretatio. 2. dub. 2. solut. 10. Manticam in tract. de coniecturis, tit. 1. lib. 3. à num. 17.

Num. 2. De donatione omnium bonorum favore dotis, aut piæ causæ facta, vide Matien. in l. 8. glo. 1. nu. 9. titulo. 10. lib. 5. recopilat. & ibi Azeued. num. 6. qui plures allegant, & concludunt, quod valet talis donatio, etiam si non referretur vltimus fructus.

Num. 3. De testamento facto à marito & vxore in eadem charta, vide Rodericum Xuarez in repetitione. l. quoniam in prioribus, de inofficioso testamento, limit. 5. ad legem Regiam, & ibi Valdesium in additione, lit. H. qui Pelæz de Mieres, Molinam, Petrum Pechium, Matien. Gutierrez, Burgos de Paz, Tiraquel. & alios allegat. vide etiam Michael. Crassum ab eo non allegatum in suo tract. sententiarum §. testamentum, quæst. 90. & autores omnes in l. licet inter priuatos. C. de pactis. Et cõmuniter concluditur, quod valet tale testamentum, & iudicatur, vt duo testamta, & quilibet suum potest reuocare, nisi per viam contractus inter viuos vnus alteri testanti cõsenserit, & non testando, & sic iam olim consului, & obtinui, & sic practicatur.

Additio ad Decisionem

CLXXXVI.

Decisio hæc attingit illã celebrem quæstionem. Bar. in l. his solis. ff. de conditione indebiti, scilicet quando non sunt bona lucrata, nec maritus bona propria habet, an vxor vel filij ex bonis dotalibus, vel ex alijs suis proprijs teneantur soluere debita contracta à

marito vel parte ad eos alēdos vel sustēandos, & an præsumantur debita versa in eorū vtilitatē; de qua quæst. vide latissimè disputatē Cordubam à Lara in tract. de alimētis, ad §. si quis ex his. à num. 88. cum pluribus sequentibus, vbi contra Bart. Decium adducit in l. si eum seruum. vbi etiam additio, & Alciatus. ff. si certum petatur. Socin. Jun. cõf. 28. à nu. 9. lib. 2. Molinam in tract. de primogenijs Hispanorum. lib. 4. c. 4. à nu. 2. Castellū in l. 61. Tauri, à nu. 22. Matien. in l. 9. glo. 4. à nu. 2. & ibi latius Azeue. cum pluribus, tit. 3. lib. 5. recopilat. & eūdem Matiençum in l. 3. glo. 7. nu. 4. tit. 9. lib. 3. recop. & de probanda verisione vide Menoch. in tract. præsumpt. lib. 3. præsumpt. 22. Ronchegallum in l. eandem, à num. 62. ff. de duobus reis. Boer. quæst. 33. num. 6. Rolan. cõf. 64. num. 4. lib. 1. Matien. in l. 9. glo. 5. nu. 37. d. tit. 3. lib. 5. Certè licet cum Bartolo sit magis cõmunis opinio, quod vxor ex dote soluere debeat, vel filij ex bonis proprijs, & Azeued. dicat secundū eam fuisse iudicatum, si vera esset, serè semper sine sua voluntate vxores indotatæ remanerent, quia frequenter mariti ad sustentationem suæ domus debita contrahunt, & alimenta debita recipiēdo, nonque contrahendo cum tertio, absque sua voluntate non se obligando, obligatæ remanerent; quod mihi absurdum, & contra ius naturale apparet: vnde existimo veriore esse Decij opinionem contrarium tenentis, quem ibi sua redditio, & Alciatus sequuntur, & quæ frequentius in praxi seruatur. Nec eam offendunt fundamenta, quæ Lara in eius confirmatiōnem adducit, quæ solū loquuntur, quādo tertius sine causa rem alienā recepit, vel causa erronea, vel iniusta, vel quando nō vt irrepitibile, sed vt reperibile ab alio accepit, & quando ex causa lucratiua, & res extat, vel pretium eius,

Secunda pars Additionum

non verò ex causa onerosa, & res non extat: vxor verò & filij in quæstione præsentis alimenta debita recipiunt, & vt debita: & quamuis pater, si inops sit, se poterat à debito liberare, protestando ex defectu bonorum, tamē semper debitor est, & obligatio ex iure naturali in sua persona residet, quæ suspenditur eo impotente factò: si tamen de facto potens efficiatur, & soluat quod debet, nescio quare reddere debeant hi qui iustè receperunt, si solum consumptum sit, vt alimenta; & ita in creditoribus conclusi lib. 1. quæstionum, quæstione. 6. Tunc tamen vera esset dicta opinio, si pater expressè ad dicta alimenta mutuum petisset, & bona matris, aut filiorum obligasset: tunc quia protestatus est, & rem filiorum, aut vxoris egit, ad quem & ipsi tenebantur patri in casu impotentia; & quia creditor quoddammodo cum eis contraxisse videtur, iustum esset, vt vxor aut filij expensum patri facerent, & non contradicerent, & tunc practicaretur. Bart. opinio: vt paucis verbis Alciatus existimat: alia falsa foret: quæ omnia notanda sunt. De alia verò parte quæstionis vera resolutio est, quòd non præsumitur verum, nisi ab actore probetur; & sic vera & singularis est præsens decisio.

Additio ad Decisionem

CLXXXVII.

NOta duo ex hac decisione. Primū, quòd quando ex verbis legis vel statuti requiritur consummatio matrimonij per copulam, ad aliquod lucrum ex matrimonio consequendum, non sufficit velatio, nec traductio ad domum, sed necessaria est culpæ probatio, quæ præsumitur ex dicta traductioe & potentia viri, contrario non probato ab allegante; in quo no-

tanda & singularis est. Secundum, quòd tunc non sufficit nixus ad copulam, de quo vide Ioan. Garciam in tract. de acquæstibus, à num. 56. Azeved. in. l. 2. tit. 9. à num. 2. & 4. lib. 5. recopil. Bald. conf. 290. lib. 1. Corne. conf. 248. l. b. 2. quos allegat Alciatus, qui quasi in terminis fecit elegans consilium, & est omnino videndus responso. 6. lib. 8. & vide plures allegationes per Massuerū in additionibus ad Ferraram in sua præxi, in forma libelli, qua vxor agit ad dotem, verbo, *Vxor quondam*, lit. D. Tirraquel. ad ll. conubiales. l. 10. glo. 2. per totam, & de copula præsumenda ex traductioe, vide Alciatum in tractatu præsumptio. regula. 3. præsumptione. 38. Mascari. in tractatu de probationibus. parte. 2. cōclusionē. 1032. De secundo vide eundem Mascardum vbi supra cōclusionē. 1031. Couar. in 4. cap. 4. parte. 1. §. 1. nume. 19. ex quibus videbis, vera esse dicta per Autorem in præsentis.

Ibi, *Marta vxor Gasparis egrotasset.* Nota, quòd quando maritus negligēs aut dolosus est in vxore curanda, amittit lucrum sibi à lege delatum ex bonis vxoris: de quo vide Laram in tractatu de alimentis ad §. si quis ex his à num. 28. Aliquid per Ioan. Garciam in tractatu de expensis cap. 3. à nu. 44. Boeri decis. 244. à nume. 11. Rolandum de Valle in tract. de lucro dotis, quæst. 6. Caldas Pereira ad. l. si curatorem habens, verbo, *Sua facilitate*, à nume. 21. C. de in integrum restitutione minorum. Viuium in elegantis decisione 197. à nume. 14. Menoch. consil. 256. lib. 3.

Additio ad Decisionem

CLXXXVIII.

NOta decisionem hanc, quæ mihi vera videtur, in quantū concludit, exequu-

exequutionem non posse fieri in bonis dotalibus vxoris propter debitum mariti, vel commune: & idem erit e contra, licet decisio non dicat, pro debito ipsius vxoris contracto post matrimonium contractum, licet hoc in his regnis praticari non possit, quia mulier constante matrimonio non potest se obligare absque cōsensu mariti: de qua decisione, & de eius ampliacione, vltra Salic. & Imol. hic citatos, vide Bald. in l. 2. C. ne vxor pro marito, & Bald. Nouellum in tract. de dotibus, septima parte, priuilegio 18. Bertrandum cons. 9. à num. 1. & 2. lib. 1. Capicium decis. 128. per totam, & ex modernioribus Afiniū in sua praxi ciuili, cap. 2. §. 3. limit. 43. Bellacombam lib. 7. communiū, titu. 15. num. 56. qui allegat Guid. Pape decis. 447. Celsum consil. 7. à num. 5. Caualecan. qui Beroium & alios consulentes post Bal. allegat, decis. 31. à num. 43. Aliquid per Parladorium lib. 2. rerum quotidianarum, cap. fin. parte. 5. §. 3. à num. 42. Tandem communis resolutio est, quam in principio decisionis expressimus, & quæ semper praticatur, non solum in bonis dotalibus vxoris, sed etiam in paraphernalibus, vt colligitur ex d. l. ob maritorum, & ex l. 1. C. ad l. Iuliam de vi publica. Nec obstat. l. 1. de fundo dotali, hic allegata nam ad eam benè respondet Autor in presenti, & Baldus Nouellus vbi supra. Auette tamen, quod Autor in presenti videtur sentire, quod in commoditate bonorum dotalium pro vita mariti potest fieri exequutio, & hoc videtur sentire, dum creditorem, siue maui possessorem bonorum dotalium condemnauit solum in fructibus à die mortis mariti, quod videtur esse conforme decisioni tex. in l. Staius Florus. §. Cornelio Felici. ff. de iure fisci, quæ permittit pro vita possessoris cōfiscari bona prohibita alienari, de qua vide

lutiſſimè Marcum Antonium Peregrinum in tractatu de iure fisci, lib. 5. à nu. 69. hoc tamen argumentum nihil valet, quia in dote contrarium dicit iudicatum Iulius Clarus post Aegidium Bossium, quem citat, in praxi criminali, quæstio. 771. à num. 15. & contrariū tenet Palatios Rubios in repetitione rubricæ. §. 59. num. 2. Nihilominus vera resolutio est, quod si bona mariti vendantur per creditores, & vxor non se opponat, quia creditores quibus ad iudicata sunt bona dotalia, possident bona fide, non condemnabuntur in fructibus perceptis, nisi à tempore mortis, vel melius a tempore litis contestationis. Si vero vxor se opponat, præfertur omnibus creditoribus, & non potest fieri exequutio in fructibus, ex praxi ordinaria, de qua mentionem facit cum Bernardo Diaz Olanus in antynomijs à Villalobos, lit. D. à num. 83. Ad primam partem distinctionis faciunt quædam possessore bonæ fidei cū titulo inualida nota: Menoch. de recup. rem. 15. nu. 579. & nu. 593. Vide etiam de materia huius decisio & supra dictæ ampliacionis. tex. & ibi Bal. & Salic. in l. 1. C. de priuilegio fisci & ad id quod decisio dicit de fidei iussione, vide quæ dixi ad decis. 131. Ex quibus apparet, iustissimè iudicatum in hac decisione, & sic iudicaretur in nostro regno si vxor lucra non acceptasset.

Postquam prædicta scripseram, inueni, quod Sfortia cons. 41. nu. 92. tradit cū Autore hic, quod fructus debentur vxori rei alienatæ per maritum à tempore mortis eius. Sed nihilominus teneo quod dixi quando emptor emit à viro bonæ fidei, ex notatis p Bar. & Imol. in l. culex. ff. de fidei iuss. & p Cyn. Bald. & Salic. in l. si prædium. C. de iure dotiū, qui concludunt, quod vir in sui præiudicium potest vendere bona vxoris, & titulus non est reprobatus, & sic emptor erit bonæ fidei cū titulo secus de ipsa vxore, quæ

Secunda pars Additionum

vendere non potest, & titulus quem
ipla dat, est reprobatus, & ius resistit
ei, unde nil mirum si condēnetur etiā
cum fructibus perceptis semper, & an-
te litem contestationem; argumento, l.
que admodum, in fine, C. de agrico-
lis & censuris, libr. 11. & adde elegan-
tem decisionem Pedemontanam Ofas-
ci 160. per totam, & his omnibus ad-
de elegans consilium Sfortie distin-
guentis 91. à nu. 14. libr. 1. Rolan. à Val-
le consil. 67. libr. 4. per totum, & de fru-
ctibus generaliter Couat. libr. 1. varia-
rum cap. 3. à num. 6. cum sequentibus
& Ioan. Garciam de expensis c. 1. & 2.

Additio ad Decisionem
CLXXXIX.

AD hanc decisionem vide plures al-
legationes per Andream Tiraquei
in tract. de retractu lib. 2. §. 4. glo. 6. à
num. 34 qui Bart. Bald. Paul. & alios in-
finitos allegat: & pro communi resolu-
tione cum Bart. & Bald. in l. acceptam.
C. de usuris, tradit, quod res depositata
perit periculo eius, qui depositum in-
iuste petijt, & sic iuste perit periculo de-
bitoris, & sic bene iudicatum est in præ-
senti decisione depositario decocto.
Cui addē, quod si Antonius creditor
(qui impediuit restitutionem depositi
fieri suo debitori) qui (supple debitor)
consensit, ut debitum sibi solueretur,
fuit in mora recipiendi, quia debitor
iussit depositario ut sibi solueret, tūc
periret ipsi creditori, & non iudicasset
bene Præses, de quo hic. Ponderanda
ergo est culpa aut negligentia credito-
ris in recuperando depositum.

Additio ad Decisionem
CXC.

Decisio hæc probat, quod contra-
hens nomine alieno ut nuntius, te-

netur proprio nomine. Pareat mihi do-
minus Gamma, quia licet admodum do-
ctus sit, nimis brevis fuit in hac deci-
sione, substantiales allegationes omit-
tendo. Adde ergo illi tex. & ibi. Bar-
to. & Ang. in l. seruum Titij. ff. man-
dati, tex. glo. Bart. & omnes ibi in l. pro-
curator qui pro euictione. ff. de procu-
ratoribus tex. etiam in l. prior. §. in eū,
& ibi glo. ff. de administ. rerum ad ciui-
tatem pertinentium, tex. & ibi Bald.
in l. post mortem. ff. quando ex facto
tutoris. Bartol. Ias. & Alciatum in l.
ciuitas. ff. si certum petatur, & Canoni-
stas omnes, maxime Abb. in cap. con-
stitutus, de fideiuss. & in cap. 2. de solu-
tionibus, & vide Ioseph. Ludouij. decis.
Lucana. 44. à nu. 1. Boe. decis. 273. Sccl.
conf. 154. libr. 2. Paris. conf. 93. 94. nu.
35. libr. 1. Nattam conf. 641. num. 9. So-
cin. lun. conf. 27. num. 6. libr. 2. Gome-
cium de Leon cent. 76. decisionem Go-
nuæ de mercatura. 14. num. 64. quæ re-
fert & allegat tex. in l. fin. ff. de instit.
action. & Alexan. conf. 44. libr. 2. num. 9.
Deci. conf. 510. Paris. conf. 94. num. 35.
& 93. libr. 1. & decisionem dictam num.
97. & decis. 76. nu. 5. Ex quibus conclu-
de, quod quando aliquis se obligat no-
mine alterius, aut aliquid facit nomine
alterius, solum tenetur ostendere se
talem nuntium, aut procuratorē esse,
& hoc ostenso, non remanet obligatus
proprio nomine, quando contraxit ap-
posito nomine officij, ut talis, nec po-
test conueniri à creditore, & finito offi-
cio liberatur. Si verò non ostendat mā-
datum, etiam si contrahat nomine alte-
rius, tenetur proprio nomine. Si autem
etsi habeat mandatum, simpliciter con-
trahit, non ostenso creditori, vel non
significando illi quomodo contrahit,
ilque solum eius fidem sequutus est,
tunc proprio nomine tenetur. Tan-
dem si, etsi contrahat nomine alie-
no, vel excedat commissionem, vel
fidem

fidem suam etiam astringat; proprio nomine renetur, aliás non: unde aperte malè fuit iudicatum in hac decisione, cum Antonius nomine absentis, & ostēsa epistola sua, contraxerit, creditor que absentis fidem sequutus est, & sic mihi videtur, salua melius sentientis censura.

Additio ad Decisionem CXCI.

ADde ad hanc decisionem Petrum à Bellapertica, Bar. Paul. Fulg. Odofred & Ias. Costalium & alios in l. si moram ff. de eo quod certo loco. Curt. Iunior. in l. vinum, num. 7. & ibi Deci. nu. 4. ff. si certum petatur. Augustinum Beroyū conf. 200. lib. 1. per totum, & adde etiam elegans consilium Baldi. 474. lib. 3. Corne. conf. 145. col. pen. lib. 2. Soci. Iun. conf. 95. num. 12. lib. 4. & plures referendo Hippo. Riminaldum Inuiore, qui ponit regulam cum ampliacionibus, conf. 67. à num. 26. lib. 1. Vera distinctio est, quòd quando interesse debetur officio iudicis, cēsetur remissum forte sola petita, & lata super ea sentētia, nisi sit potestatum, licet de hoc ego consulendo dubitauerim: secus si iure actionis.

Additio ad Decisionem CXCII.

Vide quæ dixi ad decis. 16. & ad decis. 70. & ad decisionē. 156. vbi tractavi de materia glo. vulgaris, de qua in dictis decisionibus, & de extrauaganti ambitiose de qua hic, & vide Valascū consultatione. 95. per totam.

Additio ad Decisionem CXCIII.

Vide de hac decisione, & de intellectu. l. qui solidum. §. prædium, ff. de

leg. 2. Barto. Bald. Meness. & scribentes omnes in l. quoties ab omnibus. C. de fideicommissis. Nattam conf. 470. à nu. 3. lib. 2. & cum pluribus Molin. lib. 1. de primogenijs, c. 2. à nume. 1. cum sequentibus, & de doctrina glo. in l. pater. §. Iulius Aggrippa. ff. de leg. 3. quam hic citat Autor, vide Molinam dicto lib. 1. cap. 6. num. 3. Meness. in l. voluntas, num. 15. C. de fideicommissis. Burg. de Paz in proemio legum Tauri, à nu. 552. & de doctrina Oldradi conf. 21. vide eundem Molinam dicto cap. 6. à num. 16. Menoch. conf. 85. à num. 46. lib. 1. Petram de fideicommissis, quæstione. 9. à num. 235. Crauetam conf. 935. lib. 5. Marzari. conf. 4. & cum infinitis Antonium Tessaurum decis. Pedemonta. 248. à num. 7. de hac doctrina Oldradi in pluribus huius libri decisionibus tractavi, & Ioseph. de Rusticis, & alios infinitos citavi. Communis conclusio est, quòd iure communi, deficientibus consanguineis, bona libera efficiuntur. ex d. §. prædium, & decisio præsens obtinet ex consuetudine regni Lusitanie: & quo ad doctrinam dictæ glossæ, quòd non obtinet in maioratibus, nec in fideicommissis perpetuis, in quibus tractatur de conseruatione familiæ & agnationis: & quo ad doctrinam Oldradi, quòd vera est, nisi graues cōiecturæ existant in contrarium, ex quibus appareat, quòd testator voluit inducere fideicommissum, aut maioratū perpetuum: nec erit coniectura sufficiens, vocatio consanguinei proximioris & maioris in defectum liberorum, vt in proprio casu consului: quod extendit Aluarus Valascus consultatione. 82. etiam si imponatur onus annuarius, in quo casu contrarium soleo tenere, vt dixi decisio. 30. & in meis practicis quæstionibus, quæstione. 13. & 14.

Secunda pars Additionum

Additio ad Decisionem CXCIII.

DE quaestione usufruarum an sit iudex, competens secularis, bene distinguit præiens decisio, de qua vide ultra Couar. & alios hic citatos, Carolum de Grassalijs lib. 1. Regalium Franciæ, iure. 13. & Iaf. in l. quoties, nu. 6. C. de iudicijs. Stephanum Aufrerium in Clementina. 1. de officio ordinarij, regula 1. fall. 4. Didacum Perez in l. 4. titu. 8. col. 1102. lib. 3. ord. Auend. in cc. prætorum. 2. parte, c. 29. à num. 11. Iulij. Clar. in praxi criminali. quaest. 37. vers. quaero igitur Gutierrez in tract. de iuramento confirmatorio. 1. parte. c. 2. à nume. 30. Azeued. in l. 1. à num. 186. tit. 21. lib. 4. Rocopilat. Communis resolutio est, quam decisio tradit, quòd si versatur quaestio facti, est competens secularis, si verò quaestio iuris, est competens ecclesiasticus, & non secularis: & rectè Senatores iudicarunt in præsentì decisione.

Additio ad Decisionem CXCV.

Num. 1. De materia huius decisionis, quando hæres teneatur de euictione legatario, & quando testator videatur legare ius quod habet in re, ultra hic citata, vide Ancha. & Imol. Couar. & alios in c. filius noster, de testamētis. Barto. Cuman. Imol. & Arerin. in l. si domus. §. de euictione, post glo. & tex. ibi. ff. de leg. 1. tex. & ibi Alber. in l. cum pater. §. euictis prædijs. ff. de leg. 2. Anton. Gometium tom. 1. de vltimis voluntatibus, c. 12. à nu. 13. Menchacam in tract. de successio. creatione, lib. 3. §. 27. à num. 40. Tobiam Nonium conf. 30. à nu. 3. latissimè Michaellem Crassum in tract. sententiarum. §. legatum.

quaest. 14. Latissimè etiam & melius disputauit Menoch. in tract. de præsump. lib. 4. præsump. 116. per totam. & 117. & 118. Manticam in tract. de coniecturis, lib. 9. tit. 9. Tandem vera resolutio est, quam decisio assignat, quòd testator habens ius in re legata, vel partem non censetur legare nisi ius quod habet in re, etiã coniunctæ personæ: nec hæres de euictione tenetur: & sic bene decisis Senatus in præsentì. Cui adde, quòd idè esset, si testator putasset rem esse suam ex aliquo titulo particulari, quem expressit, vt probat tex. hic citatus: & sic est intelligenda glo. quam Bart. Imol. Aretin & omnes ibi sequuntur in d. §. de euictione, & in l. rem alienam, vbi Corneus C. de legatis. Secus si in genere suã putassent, puta quia ex successione parentum sibi obuensset, aut alias, & ita iam sic consului, & obtinui.

Num. 2. Quando usufructuarius teneatur ad debita testatoris, & possit conueniri, vide Paulum de Castro in l. fin. §. si autè. C. de bonis quæ liberis. Guillel. Benedictum in repetitio. cap. Ranutius, de testamentis, verbo. *Cetera bona*, num. 43. Alexan. in l. si filio §. si vir. ff. solut. matrimo. Barbat. conf. 63. lib. 3. Deci. conf. 485. & 536. nu. 13. & 590. & videndus est dilectus de arte testandi, titulo de legatis, cautel. 42. Couar. lib. 2. variarum, c. 2. num. 4. Petrus Pechius de testamentis coniugum lib. 5. c. 9. nu. 6. Caualecan. in tract. de usufructu mulieris, à num. 210. & 211. Rol. Valle conf. 8. lib. 2. & cum infinitis adde Crassum in tract. sententiarum. §. legatum, quaest. 35. per totam, & cõtra Bart. est communis resolutio, quòd usufructuarius omnium bonorum, non tenetur ad debita soluenda, sed hæres, ipse tamen hæres debet deducere ex bonis, ante quam usufructuario tradas, imò si exequutetur, potest nominare bona existen-

existētia apud usufructuarium: de quo vide Parladorium lib. 2. rerum quotidianarum, c. fin. par. 4. §. 2. à nume. 6. & Ioan. Garciam de expensis, c. 11. à nu. 6. Ego ex æquitate, & ut euitetur inutilis circuitus, putarem practicandam Bartoli opinionem, etiam in via executiua.

Num. 2. ibi, *Vt habeant regressum de euictione.* Vide quæ habes ad decisione, 101. vbi diximus, solùm emptorem, aut qui loco emptoris est teneri facere diligentias de quibus hic.

Nu. 3. Vide Couar. in practicis quæstionibus. c. 13. num. 6. Molinam latissimè in tract. de primogenijs lib. 4. c. 8. per totum. Ex quibus omnibus apparet, quòd benè iudicatum est in præsententi decisione.

Additio ad Decisionem CXCVI.

HAEc decisio cōtinet duas conclusiones. Prima est, quòd testamento existente nullo, eo quia hæres non est nominatus, legata debentur, & debent soluere hæredes ab intestato. Secunda, quòd nominans ad emphiteosim, non potest imponere grauamen nominato. De prima vide glo. & DD. & ibi Bolognet. in l. 1. num. 124. ff. de leg. 1. Mencha. de success. creatione. lib. 2. §. 27. à num. 124. Iul. Clarum lib. 4. sententiarum. §. testamentum, quæst. 51. Cephal. conf. 585. num. 34. lib. 4. Villalobos in communibus, verbo, *Legatum*, num. 23. & verbo, *Testamentum*, à num. 45. Crasum in tract. sententiarum. §. legatum, quæst. 67. Couar. in c. relatum, de testamentis. Matien. latissimè in l. 1. glo. 14. tit. 4. lib. 5. recopilat. & glo. 10. Couar. etiam in c. Rainaldus. §. 3. nume. 11. de testamentis, Anto. Gomez. tomo. 1. c. 12. num. 11. Bernard. Diaz reg. 411. & cum pluribus Azeued. in d. l. 1. à nu. 86.

cum sequentibus. Tandem iure communi regulà generalis erat, quòd legata non debebantur, nisi adiecta esset clausula codicillaris. Hodie tamen in nostro regno, si testamentum solenne sit ex numero testium & rogatione, alijs que solennitatibus, de quibus in d. l. 1. etiam si non habeat institutionem hæredis, nec adiecta sit clausula codicillaris, debentur legata. Vnde in terminis iuris communis, si non adiecta fuit dicta clausula codicillaris, & testator voluit facere testamentum, malè iudicauit Senatus: sed tamen ut saluemus eius decisionem, intelligamus, quòd si hæredem non instituit, voluit codicillum facere, vt dixerunt Bald. & Paulus hic citati. De secunda vide quæ diximus decis. 5. & 8. & 26. & decis. 70. & adde his quæ dicit Autor num. 1. quòd mihi persuaderi non potest, quòd etiã si testator non nominasset alium hæredem, videretur nominare uxorem, per illa verba sua testamentaria, quæ contrarium designant: & tunc fuisset testamentum & non codicillus, contra decisionem Senatus in præsententi. Nec iura quæ allegat, id probant, ideò nõ est curandum de sua subtili annotatione, sed intelligenda est decisio Senatus, vt dictum est.

Additio ad Decisionem CXCVII.

HAEc decisio est clara, de qua vide Bald. in l. ex his prædijs, & l. si prædium. C. de euictionibus, & vide Ferraram in sua praxi tit. forma libelli in causa venditionis, verbo, *Perticarum centum*, num. 3. vbi additio allegat Osafcum decis. Pedem 24. nu. 3. & Minsingerium cent. 1. obseruatione. 37. Becium conf. 106 à num. 11. lib. 1.

Additio ad Decisionem CXCVIII.

Vide

Secunda pars Additionum

Vide de hac decisione quæ habes ad decisionem. 66. & 95. ubi est eadē decisio, cūm præsentī, & latè materiam tractantes allegavi.

Additio ad Decisionem CXCIX.

Hæc est singularis decisio, & cōcludit, quod crēditor potest obtinere executionem pro suo credito in re, super qua inter debitorem suum & alium litigatur, saltim in actione quam debitor habet, etsi litigiosam, non obstante litis pendentia, & ea etiam non obstante, potest cedere tertio ius suum sibi adiudicatum, qui liti se opponere poterit, & excludere debitorem, & transactionem cum colligante facere, non obstante litis pendentia. De qua conclusione vide glo. in l. fin. verbo, *Transactionis*, C. de litigiosis. Marcum Anton. Nattam conf. 401. à num. 2. lib. 2. ubi agitur de transactione facta à tertio cum colligante, & Lanfrancum decis. 86. & vide tex. in l. alienationes, & ibi Bald. & Florian. ff. familiæ hereditariæ. Tiraquel. in tract. de retractu. lib. 1. §. 36. glo. fin. num. 2. Aemilianum conf. 51. num. 20. Robertum Lancelo. in tract. de attentatis. 2. parte. c. 4. limit. 8. & in præfatione, à num. 467. & 473. & limit. 21. à num. 20. & 3. par. cap. 22. à num. 20. Ex quibus videbis, quòd alienatio necessaria potest fieri lite pendente absque vitio litigiosi, & non reuocatur tanquam attentata, & sic vera est decisio Senatus, quidquid Autor in cōtrarium dicat: & de ordine prætermisso in executione, vide quæ dixi ad decisionem. 40.

Additio ad Decisionem CC.

Adde huic decisioni, quæ diximus ad decisionē. 188. & pondera eam

quia in fructibus rei dotalis permittit fieri executionem pro debito cōmuni, viri & vxoris, allegādo Bal. & Salic. in l. ob maritorum. C. ne vxor pro marito. sed Bald. & Salicet. nihil tale dicunt, imò totum contrarium sentiunt, dum dicunt, quòd non potest fieri, quia dos debet deferuire oneribus matrimonij, & contrarium etiam sentit Alexand. in l. à diuo Pro §. in venditione, num. 27. & ibi immola nu. 12. & las nu. 20. ff. de re iudicata & contrarium etiā tenet Rebuffus in. 1. tomo ad. ll. Gallicas, tit. de literis obligatorijs, artic. 2. glo. 1. num. 99. allegat Guid. Papæ. Baldum Nouellum, & Brunum. In praxi tamen, vt Rebuffus ait, quando debitū est commune viri & vxoris, contrariū seruatur. intellige in bonis lucratis constante matrimonio, & sic loquatur practica, licet si ipsa lucra acceptet, de omnibus soleat soluere soluto matrimonio. Imò & in praxi si ipsa sit obligata cum marito, de omnibus soluit. Sed est propter virtutem iuramenti, quod solet apponi, quando ipsa obligatur. De quo vide Auend. responso. 20. Palatios in repetitione rubric. §. 66. num. 71. & sic procedet decisio Senatus in præsentī, quæ in terminis iuris communis falsa erat: & ita etiam tenet Ioan. Garcia in tract. de acquæstibus. num. 149. Azueved. & Matienço in l. 9. Azueved. num. 16. Matienço glo. 2. tit. 9. lib. 5. recop. & idem in l. 3. glo. 7. d. titu. 9. lib. 5. recopilation.

Additio ad Decisionem CCL.

Num. 1. De probatione filiationis dixi in additionibus ad decisionem. 152.

Num. 2. Nota, quòd qui excessum in alimentis aut in arthis datis, aut in dote promissa, aut in qualibet alia re allegat,

gat, probare tenetur: de quo vide Gigantem de pensionibus, quæst. 9. num. 9. Anton. Gomecium in l. 51. Tauri à num. 15. Couar. lib. 2. variarum, cap. 6. nu. 6. & 7. Baezam in tract. de non meliorandis, c. 36. à num. 15. Pelaez de Mieres in tract. de maioratibus, parte. 1. q. 51. num. 2. Matienzum in l. 2. glo. 2. nu. 7. & ibi Azcued. num. 18. tit. 2. lib. 5. recopilat. Gutierrez in tract. de iuramento confirmatorio. 1. parte, c. 1. num. 2. Ayoram in tract. de partitio. 2. parte, c. 7. à num. 27. omnes hi concludunt, quod quando reus est in possessione dotis, arrharum, meliorationis & alimentorum, actor qui allegat excessum contra leges Regias, probare tenetur, & sic practi- catur.

Num. 3. Quando spurio possit legari pro alimentis, vide l. 10. Tauri, quæ est l. 6. tit. 8. lib. 5. recopil. & ibi Matienzum glo. 1. maximè nu. 10. de taxatione alimentorum, quæ spurio dari debent, & ibi alios, vide etiam Anto. Gomec. in d. l. 10. & Tellum Fernandez à num. 3. Ceruantes à num. 66. Ioan. Lupium in repetitio. cap. per vestras, notabili. 3. §. 9. à num. 14. Greg. Lup. in l. 5. verbo, *Que suben*, tit. 19. part. 4. Couar. in 4. 2. par. c. 8. §. 6. à num. 6. Didacum Perez in l. 22. tit. 3. col. 163. lib. 1. ord. Rojas in tract. de successione ab intestato. c. 21. Molin. lib. 2. de primogeniis c. 15. à num. 4. Baezam in d. tract. de non meliorandis, c. 8. num. 28. Larã in tract. de alimentis, ad §. idem rescript. à num. 1. cum sequentibus. Doctore Spino in tract. de testamentis in rubrica, à num. 64. Ioan. Graciã in tract. de expensis, c. 3. & ex exteris vide latissimè Anto. Gabriel. in suis communibus conclusionibus, tit. de alimentis, cõclusionem. 1. à num. 7. cum sequentibus. Tandem magis communiter concluditur, quod alimentum debetur spurio secundum quantitatem & possibilitatem substantiæ

patris, computatis alijs præcis obligationibus, & qualitatem & dignitatẽ ipsius filij spurij, non patris, licet qualitas patris aliquid addat filio spurio, quod doctores non considerarunt, & non solum secundum præcisam indigentiam naturæ, vide elegans consiliũ Cephal. 498. per totum, & à num. 33. lib. 4. In his regnis ex d. l. 10. nõ possunt quantum excedere, imò nec totum quantum spurio potest dari, si fit excessiuũ, vt magis communiter doctores tenent, licet plures contradicant: & pro hac opinione facit præsens decisio, quæ singularis est, & bene iudicatum per eam, vt constat ex dictis allegationibus.

Additio ad Decisionem CCII.

DE remedio legis Diffamari, de quo hæc præsens decisio agit, plura accommoda diximus in additionibus ad decisionem. 6. vbi quando successor maioratus, fideicommissarius, substitutus possint intetare dictum remedium ante euentum conditionis, diligenter explicauimus: interim vide de hoc remedio in causa status Hieronymũ Scurfut conf. 15. Matthæum Vvelembechiũ conf. 96. lib. 2. per totum. Ioan. Graciã in tract. de nobilitate, glo. 47. à num. 9. Otoram in eodem tract. 2. parte, c. 1. à num. 6. Anton. Gabriel. lib. 2. communium conclusionum, conclusio. 6. Mihi certè decisio hæc, si filius se iactabat patrem ignobilem esse, & idcõ futurũ suum hæredẽ, ex lege Lusitanæ, periculosa, ne dicam falsa, videtur, cum Gamma hic, qui idem sentit, sed propter autoritatẽ tanti Senatus, quia hinc inde sunt opiniones, admittenda est, tanquam probabilis, nisi ex iactationibus damnum imminere patri probaretur, tunc enim sequenda non est.

Additio

Secunda pars Additionum

Additio ad Decisionem

CCIII.

DE hac decisione diximus ad decisionem 46 quæ cum ea concordat, & quæ magis amplè materiam huius decisionis tractat.

Additio ad Decisionem

CCIII.

CVM hac decisione concordat decisio Lusitana. 19. Vide quæ ibi diximus. Autor enim eandem opinionem hic & ibi defendit, & contra Aluarum Valascum dicit secundum eam semper iudicatum.

Additio ad Decisionem

CCV.

ADde huic decisioni Alexand. post Bald. & Salic. in l. pretia rerum, à num. 11. ff. ad l. Falcidiam, & Grammaticum consil. civili. 35. nume. 4. Pinel. in l. 2. de rescind. vend. part. 3. à num. 12. & omnino Mascard. in tractatu de probatione. 2. par. conclu. 656. à nu. 41. cum præcedentibus & sequentibus. Magis communis opinio est, quod testis qui nō deponit de affirmatione cōmuni, nō probat pretium, nisi in capitulis, siue in auis interrogatorijs, sit articulatum de eo, & ipse simpliciter respondeat: nā tunc sua responsio intelligitur secundū interrogata, vt decisio hic dicit.

Additio ad Decisionem

CCVI.

NVM. 1. 2. & 3. Vide quæ latè diximus decis. 8.

Nu. 4. Adde quæ dixi ad decisionem 166. & 185.

Nu. 5. Adde de materia, quod tēpus ad solutionem legitimæ debeat consi-

derari, & an soluta in vita augeatur au-
tis patris facultatibus, Berengariū Fer-
nandū in l. in quartam, à nume. 122.
ff. ad l. Falcid. Couat. in capit. Rainu-
tius. §. 1. à nu. 8. de testa. Xuarez, & ibi
Valdes in additionibus, in l. quoniam
in prioribus, & à pliatione. 4. à nu. 4. C.
de officio. testamen. Deci. consil. 19
in fine lib. 1. Socin. Iun. consil. 51. num.
6. lib. 1. Menoch. consil. 71. num. 7. lib. 1.
Fabiū Turretū cōs. 97. nu. 67. lib. 1. Cra-
sum in suo tract. sententiarum. §. legiti-
ma, quæst. 11. & quæst. 13. & concludi-
tur, vt per Autorem hic, cum certis li-
mitationibus, quas ibi vide.

Num. 6. 7. 8. De libello inepto vide
Cagnol. in l. 2. num. 29. C. de edendo.
Felin. in c. 2. à num. 35. de rescript. Ale-
xan. consil. 121. nu. 4. lib. 1. & 137. num.
3. lib. 2. Deci. consil. 62. Hiero. Gabriel.
consil. 47. num. 2. & 37. lib. 1. Crauet.
cōs. 7. & 151. lib. 1. Vantium in tract. de
nullitatibus, tit. quot. & quibus modis,
à num. 103. & de nullitate processus, à
num. 26. Rolan. consil. 59. num. 8. & 79.
nu. 38. lib. 1. Cōtardum in tract. de no-
mētanea possessione, quæst. 13. à num.
46. Rim. Iun. consil. 325. à num. 7. lib. 3.
& 203. à num. 89. lib. 2. Bursat. consil. 27.
nu. 2. lib. 1. Fab. Turret. consil. 46. num.
5. & 48. à nu. 2. lib. 1. Ioan. Bottam con-
sil. 69. à num. 32. In his regnis dum con-
stet ex actis processus de veritate, & de
eo quod actor intendit petere, licet nō
bene nec formaliter, in ò nec specificè
petat, non curatur de hac ineptitudi-
ne, ex l. ordinamenti, recopilata in l.
10. tit. 17. lib. 4. recopilation. de qua vi-
de ibi Azeved. latè.

Num. 9. Vtrum facultas nominan-
di successorem, à conditore maiora-
tus data primo vocato, censeatur in a-
lijs successoribus repetita, ita quod
semper succedatur per viam nomina-
tionis? hæc decisio decidit, quod sic, ex
voluntate testantis, qui alias particula-
res

res vocatōnes nō fecit: quotidie in pra-
xi contingit, & est optima & singularis
resolutio cui adde quæ de repetitione
conditionum notat latè Menoch in
tract. de præsumptionibus lib. 4. præf.
178. & 179. & 169. à nu. 22. & 47. à nu.
7. & Simonem de Pretis in tract. de in-
terpretatione vltimarum voluntatum,
lib. 2. interp. 4. dub. 2. fol. 2. quasi per to-
tam.

Num. 10. 11. 12. 13. Nota, quòd in
dubio debet ita declarari voluntas re-
statoris, ne reddatur inutilis, sed ali-
quid operetur, de quo vide Manticam
in tract. de coniecturis lib. 3. tit. 2. &
lib. 12. tit. 17. & lib. 6. tit. 14. Simonem
de Pretis in eodem tractatu, lib. 1. in-
terp. 2. dubit. 2. Menoch, de præsumpti.
lib. 5. præsumptio. 474. Aluarad. de con-
iect. lib. 3. cap. 2. §. 4. à num. 3. & lib. 2.
cap. 3. §. 1.

Num. 14. Vide Simonem vbi supra
num. 223. vbi de dictionibus relatiuis
& Menoch. d. num. 23. & d. num. 7.

Nu. 15. De dictionibus repetitiuis vi-
de eūdem Simonem. d. interpretatio-
ne. 4. lib. 2. dub. 2. fol. 2. à nu. 134. & lib.
4. interpret. 1. dubio. 10. & Menoch. de
præsumptio lib. 4. præsumpt. 180.

Num. 16. Vide quæ diximus ad de-
cisionem secundam.

Num. 17. Adde Rip. in l. fin. de re-
uocandis donatio. quæst. 45. num. 151.
Antonium Gometium in tom. 1. de
vltimis voluntatibus capit. 12. à num.
55. Rimin. instituta. de donat. in prin-
cipio à num. 412. Crassum in d. lib. sen-
tentiærum. §. legatum, quæst. 78. à nu.
4. Manticam in d. tract. lib. 12. tit. 5. Me-
noch. de præsum. lib. 4. præf. 170. apud
quos est resolutio cōmunis & vera, &
quæ pluribus iuribus probatur, quòd le-
gatum reuocatur per inimicitias super-
ueniētes, sed vereor quòd Autor male
applicauerit casui hanc resolutionem,
cum Mendius de Brito non fuerit le-

gatus, nec vt talis prætendebat suc-
cedere in vinculo, sed potius ex vi le-
gis, & quia consanguineus erat, & defi-
ciebant alij consanguinei descenden-
tes à primis vocatis, & ne res exiret de
familia, nec inimicitia ortæ fuerat post
testamentū. Sed quidquid sit, licet non
hac ratione, tamen iuste fuit exclusus,
quia vltima possessor alium nomina-
uit, & poterat quemlibet etiam extra-
neum nominare, vnde non incōuenit
quòd nō esset de familia fundatorum.

Num. 18. Adde Felin. in cap. quæ in
Ecclesiarum, nu. 50 de const. Deci. con-
sil. 474. col. 1. Rol. Valle consil. 15. num.
21. lib. 1. Iacobum Berretam consil. 96.
num. 6.

Num. 19. 20. 21. 22. Vide quæ dixi
decis. 193. & ex ibi dictis conclude,
quod vltimus de familia potest nomina-
re extraneum ad maioratum, vel fidei-
commissum, vel eum instituere hære-
dem, aliās si alij reperiantur de familia,
non potest id facere, nec tale practica-
tur in his regnis, & malè se fundauit
Gamma in hac conclusione communi,
de qua ibi, quæ non procedit in bonis
fideicommissi perpetui, nēlius se fun-
dasset in præcedenti ratione.

Num. 23. Vide quæ latissimè dixi ad
decisionem. 7. vbi cōclusi, quòd in pra-
xi seruetur opinio, quòd proximitas at-
tendatur respectu vltimi possessoris, &
non dotatoris, sed debet talis proxi-
mus esse de parentela dotatoris, vt ibi
diximus vnde si Smaragdus, de quo hic,
non erat de illa parentela, malè se fun-
dauit Autor in dicta resolutione com-
muni.

Num. 29. Adde Ang. consil. 52. Ro-
man. consil. 168. vbi Mandosius in ad-
ditione verbo, *Persona*, Alexan. & DD.
in l. 1. §. veteres ff. de acquir. posses. Ma-
rantam disp. 10. à num. 16. Matthæ. de
Afflictis decis. 178. num. 4. Menoch. in
tract. de success. creat. lib. 2. §. 18. requi-
sito

Secunda pars Additionum

fito. 29. limita. 1. num. 177. part. 1. Bur-
fat. confi. 344. num. 49. lib. 4. Crassum
dicto libro sententiarum. §. successio
ab intestato, quæst. 10. in fine. Gutierrez
in repetitione capit. quanuis pactum,
verbo, *Omnino*, num. 7. de pactis in 6. ex
quibus colliges, verum esse quod dicit
Autor in hoc nu.

Num. 30. & 31. Vide Molin. lib. 3. de
primogenijs capit. 8. in principio Be-
cium conf. 14. num. 15. & 33. num. 1. & 1.
84. num. 11. lib. 1. Rugeri. conf. 48. num.
141. lib. 1. & 21. nu. 39. lib. 2. & 56. num.
31. lib. 1. & confi. 1. num. 94. lib. 1.

Ex quibus omnibus collige, qd Sena-
tores in præsentî decisione bene iudica-
runt, admittendo patrum nominatû ab
ultimo possessore, ad annuarius, de
quo hic, etiâ si non esset de familia fun-
datorum, nec de descendentiâ nomina-
torum: ex eo quia ex prima fundatione
possessores poterant nominare etiâ ex-
traneû, & non ex rationibus de quibus
hic per Autorem, quæ solum militarent,
si nominatus esset etiâ de familia fun-
datorum, & non alijs.

Additio ad Decisionem CCVII.

Num. 1. Adde quæ dixi ad decis. 89.

Nu. 2. Adde c. fin. & ibi Felin. de
maiorita. & obedientia, & Bald. in l. ab
eo. C. quomodo & quando iudex. Ma-
rian. Socin. in tract. de citatione, art. 5.
quæst. 1. Deci. confi. 445. col. 8. Alexad.
confi. 80. lib. 2. Barthol. Soci. consil. 11.
nu. 3. lib. 4. Hipp. sing. 30. & 75. Crauet.
tâ consil. 408. nu. 33. lib. 3. & 481. nu. 24.
eo. lib. & 845. nu. 1. lib. 5. Xuar. de Paz
in sua praxi, tomo. 1. par. 1. tēpore. 3. nu.
39. Concluditur vt per Autorem hic.

Num. 3. Adde Præpositum & Alex.
de Næuo in cap. veniens. 1. de sponsali-
bus, & Menoch. de recup. rem. 1. a. num.
370. cum sequentibus, qui concordant
cum Autorem in præsentî.

Nu. 5. Adde Vatiû in tract. de nul-
tibus, tit. de nullitate ex defectu iurisdic-
tionis ordinariæ, a. num. 54. cum sequē-
tibus & in tit. coram quo nullitas, num.
22. Menoch. de arb. lib. 1. quæst. 38.

Num. 6. Adde Menoch. & Vanti. vbi
supra, & Mariam Riminal. conf. 691. &
675. nu. 9. & 670 nu. 12. lib. 4. Francis-
cum Becium conf. 40. nu. 7. Azeved.
in l. 6. nume. 7. tit. 17. lib. 4. recopil.

Num. 7. Vide Gregor. Lopez in l. 6.
verbo, *Quier que sea*, tit. 5. part. 5. De-
cium cōsil. 340. Menoch. de successio.
creatione. §. 11. num. 3. Anton. Gomez
in tomo. 2. de contractibus, cap. 2. num.
17. Dida. Perez in l. 3. col. 1055. titu. 8.
lib. 3. ord. Matientço in l. 2. glof. 7. nu.
2. titu. 16. lib. 5. recop. Rimin. lun. con-
sil. 51. lib. 1. Massuerum ad praxim Fer-
raræ, tit. de forma libelli in causâ vendi-
tionis, verbo, *Vendit*, glo. verbo, *quod
scriptura apparet*, & licet cōmuniter cō-
cludatur contra aliam cōmunem, quod
contractus censetur factus in scriptis,
quando partes cōueniunt qd de contra-
ctu fiat scriptura, licet non adijciatur
quod aliâs contractus sit nullus: & hanc
opinionē videatur approbare dicta lex
Partitæ, & lex Lusitanæ, de qua hic, Ma-
tienço tamē in dict. l. 2. defendit, quod
contrahentes ante confectam scriptu-
ram pœnitere non possunt, sed tenen-
tur contrahere per scripturâ, & ad id
cōpelli possunt, ex d. l. 2. Quæ opinio,
quando contrahentes sunt maiores, vel
alij qui absque scriptura contrahere
possunt, probabilis est, & seruaretur in
praxi: in minoribus tamen & mulieri-
bus, Ecclesijs & Monasterijs, qui de-
bent contrahere cum solennitatibus,
non. Cogita.

Num. 8. Adde Burf. confi. 45. nu. 10.
lib. 1. Peregrinum in tract. de iure fisci,
lib. 5. tit. 1. a. num. 174.

Num. 9. Adde Alexan. confi. 23. nu. 5,
& 75. nu. 15. lib. 1. Paul. confi. 56. lib. 1.

Curt. Senio. conf. 6. nu. 32. Nellum in tract. bannitorum. 1. parte. 2. tempore quaest. 18. 30. 31. Deci. conf. 438. & 442. & 445. & 235. col. 7. Socin. conf. 275. num. 18. lib. 1. Ruin. conf. 123. lib. 4. Peregrin. vbi supra num. 132.

Quo ad materia in principalem praesentis decisionis, accedo opinioni Gammae, quod Beatrix Homen vxor secunda Antonij Lopez, in totum fouebat iustitiam, & debebat audiiri contra executionem sententiae latae contra dictum Antonium, & in fauorem primae vxoris, quia ei non praedudicabat: & quia bona fide contraxerat, debebat lucrare nuptialia, & alia communia consequi, tanquam vera vxor, vt dixi in dicta decis. 89.

Additio ad Decisionem
CCVIII.

DE materia huius decisionis vide Bald. in l. 1. in fine. C. de iure dotiu. Alex. conf. 67. lib. 2. & vera est praesens decisio.

Additio ad Decisionem
CCIX.

DE materia huius consilij vide latissime per Menoch. in tract. praesumptio. lib. 4. praes. 173. nu. 24. praesum. 8. num. 22. & 165. num. 28. & 166. per totam. Iul. Clar. lib. 4. sententiarum. §. testamentum, quaest. 94. & 95. Couaru. in rubi. de testa. part. 2. a num. 10. cum sequentibus. Anton. Gab. lib. 2. communium conclusionum, tit. de iure iurand. conclusion. 1. num. 8. Emanuelem Xua rez in suis comunibus, verbo testamētum a num. 60. Crassum in suo lib. sententiarum. §. testamētum. quaest. 86. 87. 88. 89. 90. Doctorem Spino de testamētis glo. 30. hi omnes tractant late materiam, quando per vltimum testamen-

tum derogetur primo, & de virtute clausulae derogatoria: & ex per eos notatis ad praesentem decisionem, concludere, quod si ex actis processus constitit, quod intentio testantis fuit derogare primis testamentis, & decedere cum vltimo, bene iudicauit Senatus, non obstante clausula derogatoria, de qua in primo, licet de ea indiuidua mentio facta non esset: sin minus, male, & verior erat sententia Gammae, contra cuius votum iudicatum est: tum etiam si in illo vltimo testamento approbatum fuit primum, aut aliquid eius, id seruati debebat, quia iudicatur de tenore vltimi testamenti, ex adductis per Gammam hic, & per Iul. Clarum. d. §. testamentum, quaest. 36. Couarru. in cap. cum tibi, nu. 5. de testamentis. Menoch. de success. creat. §. 17. num. 53. Xua rez ad Gomez. lib. 1. variarum cap. 2. num. 6. Anton. Gab. lib. 4. communium conclusionum, tit. de testamentis conclusion. 11. num. 3. Crass. d. libro. §. institutio. quaest. 16. Concordat elegans consilium Alberti Bruni. 1. num. 81.

Additio ad Decisionem
CCX.

DE testamento facto tempore perfectis diximus ad decis. 81. quibus ad de Paris. conf. 33. nu. 48. lib. 2. Menoch. de success. creatio. §. 24. num. 23. Ioan. Annibal. in rep. l. nemo potest. num. 22. de leg. 1. Spino de testamentis glo. Rubrica, par. 3. num. 6. ex quibus, & ex dictis dicta decisio. 81. bene iudicauit Senatus in praesenti, quia iudicauit secundum magis communem opinionem, de qua vide Telleum Fernandez in l. 3. Tauri. 1. part. a num. 6. qui distinguit & dicit de rigore iuris non procedere dictam resolutionem: quod & nos diximus in d. decis. 81. sed in praxi seruanda est, & vide etiam Mascard. de prob.

Secunda pars Additionum

3. part. conclu. 1353. à num. 16. cum sequentibus.

Additio ad Decisionem CCXI.

ADde huic decisioni text. in l. inciuile, & ibi gl. Bald. Salic. Cyn. Fulgo. & alios. C. de rei vendicatione, & text. in l. ea cōditione. C. de rescindenda venditione, & eleganter Fulgos. nu. 7. in l. si vt proponis. C. de condictione ob causam. Ioan. Mariā Riminaldum, qui quasi in terminis huius decisionis loquitur, conf. 222. lib. 2. Anto. Gomezium tom. 2. de contractibus c. 2. num. 30. in fine, & cum Corneo in pluribus consilijs Emanuelem Xuarez lib. 4. cōmuniū resolutionum tit. 30. num. 13. Arias Pinelum in. 2. parte rubri. de rescind. vend. num. 27. qui in præcedentibus & sequentibus latè egit de conciliatione text. in d. l. ea conditione, cum text. in l. cum te. C. de pactis inter emptorem, & ad id quod dicit Autor de sua lege regni Lusitaniæ, adde in nostro regno. l. 58. tit. 5. part. 5. & ibi Greg. & resolutio vera est, quòd quando non apponitur pactum resolutorium venditionis, in casum quod emptor pretium non soluat, si venditor habeat fidem de pretio, dando illi dilationem, etiam si sit de vno die, vt dicunt Cynus & Fulg. in d. l. inciuile, nō potest agere ad rescissionem contractus, sed solum ad solutionem pretij. Si verò emptor non adimpleat alias conditiones positas à venditore vltra solutionem pretij, quæ magis quàm pretium valent, & ob quas venditor minoris vendidit, si fuerunt causa finalis vendendi, aliàs venditore non vendituro, eis non adimpletis, potest agere ad rescissionem contractus: sin minus & venditor aliàs esset venditurus pretio numario, sed in gratiam emptoris adiecta sunt, solum

agit ad implementum earum actione ex empto, vt per Fulg. in d. l. si vt proponis, & confirmat d. l. 58. vnde bene iudicarunt Præses & Gamma in præfenti.

Nu. 2. Adde de purgatione moræ elegantem. l. 36. tit. 11. part. 5. & Greg. Lopez in l. 8. glo. 2. titu. 14. part. 5. Martienço in l. 7. glo. 3. titu. 4. lib. 5. recop. Olanum in antynomijs ad Villalobos, lit. M. à num. 59. vbi de intellectu illius legis partitæ agit; & resolutiones iuris communis vide per Menoch. in tract. de arbitr. iud. lib. 2. cent. 2. casu. 220. à nu. 44. Ofasum decis. Ped. 130. Anto. Gabr. lib. 3. suarum resolutio. tit. de transactio. conclusione. 1. Præsidem Anto. Testaurum in suis nouis decisionibus Pedemontanis decis. 77. & 212. communiter ~~lib. 1.~~ de æquitate admittitur moræ purgatio intra modicum tempus iudicis arbitrio, dummodo ius aduersarij non sit factum deterius, & sic bene iudicauit decisio præfens.

Additio ad Decisionem CCXII.

ADde huic decisioni Crauet, conf. 151. num. 8. lib. 1. Rol. à Valle conf. 59. lib. 1. Menoch. conf. 110. nu. 202. lib. 1. Anton. Gabr. lib. 3. conclusionum, titulo de emptione & venditione conclusion. 1. à num. 11. Caualcant. in tract. de tutore, à num. 78. Mauritium in tractatu de restitutione. cap. 289. & cum pluribus Sfortiam in tract. de in integrum restitutione, part. 1. quæst. 17. artic. 14. per totum, qui omnino videndus est.

Additio ad Decisionem CCXIII.

Hic decisioni adde quæ dixi ad decisionem, 136. & 166,

Additio

Additio ad Decisionem
CCXIII.

Hic decisioni, adde que diximus ad decisionem. 70. & 16. & 48. & 192. & 108. vbi tractauimus, quando ex bonis emphiteoticis potest constitui maioratus, & quando possint bona maioratus dari in emphiteosim, & locari ad longum tempus, & quando tertia possit signari in certare, vide Couar. in c. Rainal. §. 2. nu. 1. de testamentis, Palat. Rubios, & Anto. Gomez in l. 19. Tauri, Matien. in l. 3. tit. 6. lib. 5. recopil. & ibi Azeued. Mieres de maioratu. 1. par. quæst. 52. nu. 7. & 8. Xuarez in l. quoniam in prioribus, limita. 13. ad l. fori, quæst. 3. per totum.

Additio ad Decisionem
CCXV.

Num. 1. Adde. l. 41. Tauri, & ibi vide Antonium Gomez, Gomez Arias, Castellum, Velazquez & alios: cū qua concordat. l. 1. tit. 7. lib. 5. recopilat. & ibi Matien. & Azeued. latè Molinam de primogenijs lib. 2. cap. 6. vbi traditur modus probandi maioratum ex cōsuetudine. Quibus etiam adde, quòd ex consuetudine decennali, etiam probato vno successionis actu, cum alijs coniecturis, præsumitur maioratus cōstitutus, & transfertur in aduersarium onus probandi cōtrariū, ex notatis à Bal. col. 3. & Ias. in fine, in l. si certis annis. C. de pactis. Quæ confirmantur ex Butrio, qui loquitur de dicta præsumptione & consuetudine interpretatiua, aut declaratiua in c. fin. in medio de consuet. Becium consi. 101. à num. 47. lib. 1. Ioseph. Ludouicum in suis communibus, tit. de consuetudine, conclusio- ne vltima per totam: quod nota, quia latius sic consului.

Num. 2. Adde. l. 40. Tauri, & ibi scribentes omnes. l. 5. tit. 7. d. lib. 5. vbi Matien. o glo. 1. nume. 8. quem sequitur. Azeued. vbi tenet contrarium eius, quòd Autor hic teneat, latè Velazquez in d. l. 40. glo. 2. & infiniti quos ipse allegat, & de iure communi vide Decio. conf. 1. glos. & autores in l. cum ita §. in fideicommissio, de leg. 2. latè Crassum in suo libro sententiarum. §. fideicommissum quæst. 11. Menoch. in tract. de successio. creatio. lib. 3. §. 23. num. 9. Anton. Gabr. lib. 6. tit. de verborū significatione, conclus. 1. latè Menoch. lib. 4. præsumptio. c. 95. per totum. Matiam de cōiecturis lib. 8. tit. 9. Caldas de nominatione, quæst. 17. Communis tamen resolutio est contra Autorem, quando agitur de successione maioratus, etiam si sit rei particularis: in alijs verò successioibus, iure communi inspecto, verum dicit Autor, licet plures magni nominis contradicāt. Et infra videbis plures decisiones de repræsentatione vbi agimus.

Num. 3. Adde Bart. & omnes in l. peto. §. fratre, deleg. 2. & Tiraq. de retractatu. lib. 1. §. 26. nu. 4. Coua. in c. Rainaldus, nu. 6. Crassum in d. libro sententiarum, §. institutio, quæst. 23. à nu. 6.

Num. 4. Adde latè Lamberti. in tract. iuris patronatus, 1. par. 2. lib. q. 8. art. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. Mexiam in pragmatica taxæ panis, conclusio. 6. à nu. 49. & 50. cum sequentibus.

Num. 5. & 6. Adde latè Tiraq. de d. conubialibus, glo. 6. à nu. 1. cū sequentibus. Palat. & Castellū in l. 58. Tauri, Matien. & Azeue. in l. 5. tit. 3. lib. 5. recopil. & de consensu probando ex præsentia, & an sufficiat, vide latè eūdē Tiraq. in d. l. glo. 7. Ant. Gomez, in l. 56. Tauri, & Matien. in l. 3. glo. 1. d. tit. 3. latè Mascar. in tract. de probatio. 1. par. cōclu. 417. per totā, & lib. 3. cōclu. 1217. Menoch. de præsum. lib. 3. præf. 42. Cō-